

VEČERNIK

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Štev. 188. Leto XII.

Maribor, sobota 20. avgusta 1938

Cena 1 din

Načrt za preureditev Češkoslovaške

Nemci nočejo več biti manjšina — Koncesije vlade — Runciman pripravlja načrt za preureditev države — Komentarji pariškega tiska

HENLEINOVE UVODNE ZAHTEVE.

PRAGA, 20. avgusta. O razgovoru med lordom Runcimanom in Konradom Henleinom se izve, da je voditelj sudetskih Nemcev odločno vztrajal pri znanih temeljnih načelih, obenem pa zahteval kot pripravnajo podlago za nadaljnja pogajanja ustvaritev več dobre volje s strani praške vlade ter več zaupanja s strani Nemcev. Konkretno je zahteval: da se doseže najprej sporazum o načelnih vprašanjih in se šele nato nadaljuje delo za rešitev posameznih konkretnih vprašanj; da dobe češkoslovaški Nemci popolnoma enake pravice kakor Čehi, ker Nemci nočejo biti več narodna manjšina; da se končno že vnaprej prerešeta vprašanje lokalne finančne samouprave.

IMENOVANJE NEMŠKIH URADNIKOV

PRAGA, 20. avgusta. Pri ustvarjanju podlage za nadaljnja pogajanja med vlado in sudetskimi Nemci, kakršno je zahteval Konrad Henlein na sestanku z lordom Runcimanom na gradu Rothen- turnu, je storila češkoslovaška vlada velik in pomemben korak. Sklenila je, da bo v prihodnjih 14 dneh imenovala več nemških uradnikov na vodilna mesta pri pošti, politični upravi, sodstvu, železnici, finančni upravi itd. Nekatere pretežno nemški okraji dobe nemške okrajne glavarje, predstojnike okrajnih sodišč, poštinih ravnateljev itd. Ta sklep je bil sporočen lordu Runcimanu, ki ga je obenem s pohvalo vladi objavil v posebnem komunikatu.

ODMOR V POGAJANJIH.

PRAGA, 20. avgusta. Ministrski predsednik dr. Hodža odpotuje danes iz Prage in se udeleži jutri pogreba Andreja Hlinke v Ružomberku. Zdi se, da v prihodnjih dneh ne bo nobenega sestanka med Hodžo in zastopniki sudetskih Nemcev. Med tem časom bo namreč lord Runciman pripravil novo podlago za nadaljnja pogajanja. V smislu londonskega stališča, ki ga odobravajo tudi v Parizu, po katerem je treba brezpo- gojno varovati obstoj, nedotakljivost in zunanje-politično svobodo Češkoslova- ške, v notranjem vprašanju pa popustiti do skrajne meje, se ukvarja lord Runci- man sedaj z dovršitvijo lastnega posre- dovalnega načrta za rešitev celotnega kompleksa češkoslovaškega problema. Ta načrt bo predložil lord Runciman ba- le že v kratkem tako vladi kakor tudi stranki sudetskih Nemcev.

RUNCIMANOV NAČRT.

O načelih novega načrta, ki ga pri- pravlja lord Runciman, tu niso znane no- bene podrobnosti, pač pa poročajo o njih že londonski listi. Znano je, da je obsto- jal že l. 1918. načrt, po katerem naj bi se češkoslovaška republika razdelila po švicarskem vzorcu na 23 kantonov. — Lord Runciman se namerava vrniti k te- mu načrtu, ki naj bi mu služil v nekem oziru za podlago. Vendar bi bil njegov načrt za upravno in samoupravno raz- delitev bistveno drugačen. Češkoslova- ška naj bi se razdelila na samoupravne pokrajine po narodnostih. Češkoslovaški Nemci bi dobili zaradi svoje nestrinjenosti take pokrajine. Slovaška bi ostala enotna, prav tako ozemlje Čehov, Mad- žar in Poljakov pa bi dobili prav tak po- ložaj kakor sudetski Nemci. Čehi bi imeli v samoupravi manjšinskih narodov enako zaščiten položaj kakor pripadni- ci manjšin v češkem delu države. Vse samouprave bi družila osrednja vlada z osrednjim parlamentom v Pragi. Popol-

noma skupne bi ostale: vojska, zunanja politika, finance in nekatere druge za- deve.

VČERAJSNJI SKLEPI VLADE.

PRAGA, 20. avgusta. Včeraj je bila tu seja ministrskega sveta, na kateri je ministrski predsednik dr. Hodža obširno poročal o delu političnega odbora in raz- voju pogajanj. Obenem so bili sprejeti važni sklepi upravnega, perzonalnega in gospodarskega značaja. Ukaz o imeno- vanju nemških uradnikov se že izdeluje. V nekaterih ministrstvih so imenovanja že izvršena. Na seji je bilo sklenjeno ime- novanje Nemca za predsednika okrajne- ga sodišča v Hebu. Nemška policijska uradnika Reiter in Gerl, ki sta delovala sedaj na deželi, bosta premeščena v nemška mesta.

STALIŠČE DESNICE IN LEVICE.

PRAGA, 20. avgusta. Med tem ko po- litični odbor ministrskega sveta izdeluje načrt o rešitvi predloga o teritorialni avtonomiji češkoslovaških narodnosti, je zavzela narodna stranka, ki je v vladni koaliciji skrajno desno krilo, zelo odlo- čno stališče in na včerajšnji seji skleni- la, da se mora postaviti vlada pri vseh pogajanjih absolutno na stališče držav- ne enotnosti in centralizma, ki izključuje vsako teritorialno avtonomijo. Enako sta- lišče zavzame tudi skrajna levica. Ta sklep je vzbudil veliko pozornost in tudi vznemirjenje.

SODBA PARIŠKIH LISTOV.

PARIZ, 20. avgusta. Francoski tisk ko- mentira obširno razvoj dogodkov v Pra- gi in pravi, da se je razburjenje zadnjih dni nekoliko poglobilo, čeprav se vzroki, ki so ga povzročili bistveno niso prav nič spremenili. »Oeuvre« pravi, da je to »iz- boljšanje« podobno izboljšanju v bolezni nevarno bolnega človeka. Nihče še ne ve, ali pomeni pričetek ozdravljenja ali le pripravo za še nevarnejšo krizo. Vse- kakor je gotovo, da se je Nemčija lahko prepričala, da bi dvignila vsaka njena nepremišljena akcija proti Češkoslovaški proti njej vse velike narode. »Figaro« razpravlja o delu lorda Runcimana, ka- teremu popolnoma zaupa in odobrava že vnaprej njegove načrte, kajti pokazal je že doslej, da njegovo posredovanje ni- koli ne bo sledilo berlinskim sugestijam po razbitju Češkoslovaške. Tisti, ki bi odbili njegove sugestije, bi imeli proti sebi javno mnenje vsega sveta. Leon Blum pa piše v »Populaire«. Francija in Anglija moreta svetovati prijateljski Češkoslovaški, da zagotovi vsem svojim državljanom absolutno enakopravnost pravic in spoštovanje jezika, kulture ter etničnih posebnosti. Oni pa ne smejo zahtevati od nje, da bi se odrekla svojo- mu političnemu edinstvu, svoji neodvis- nosti in svoji suverenosti nad posamez-nimi deli. »Temps« pa pravi: Sedaj je treba počakati na nadaljnji razvoj do- godkov. Praška vlada kaže vso dobro voljo, naj se pokažejo v enaki meri še sudetski Nemci.

Nemški načrt za zavojevanje Evrope

PO PREDLOGIH GENERALA BRAUCHITSCHA NAJ BI NEMCIJA OSVOJILA SREDNJO EVROPO BREZ VOJNE.

LONDON, 20. avgusta. »News Review« objavlja zelo zanimivo razpravo o na- črtih nemškega generalnega štaba o osvo- jitvi srednje Evrope. Ta načrt je, kakor zatrjuje revija, izdelal general Brau- chitsch. Načrt se nanaša na Podonavje, vzhodno Evropo in Ukrajino ter je zna- čilen za nove metode nemške diploma- cije in vojaštva. Ker bi vsaka vojaška akcija v sedanjem položaju izzvala ve- liko svetovno vojno, v kateri bi bila Nemčija po vseh znakih osamljena, na- merava pripraviti zavojevanje tega ozem- lja brez vojne, ali vsaj zaenkrat brez vojne. Najprej pride na vrsto Podonavje, ki naj se poveže pred vsem gospodarsko in politično najtesneje z Nemčijo. Na ta način bi se ustvaril od Nemčije popolno-

ma odvisen blok, ki bi segal do Ukrajine, na katero bi Nemčija razširila svoj po- litični pritisk. Da se ustvari podlaga za uresničenje tega načrta, je pa treba naj- preje zlomiti odpor Češkoslovaške, jo obkrožiti in odtrgati od njenih sedanjih zaveznikov. Zato je sedaj ena glavnih zahtev sprememba češkoslovaške zunanje politike. Obkrožitev Češkoslovaške se mora izvršiti s vplivom na Madžarsko, ki pa ne sme dobiti skupne meje s Poljs- ko. Ko bi bile končno dosežene te pri- prave, bi Nemčija lahko svobodno go- spodarila nad vsem tem delom Evrope in ga polagoma vključevala v svoj imperij, ne da bi se posamezni narodi mogli bra- niti ali da bi druge velesile mogle to preprečiti.

Jutri potuje Horthy v Nemčijo

V NEMCIJI BODO SPREJELI MADŽARSK EGA DRŽAVNEGA UPRAVITELJA ZELO SLOVESNO.

Budimpešta, 20. avgusta. Madžar- ski državni upravitelj admiral Horthy bo odpotoval jutri zjutraj s svojo ženo na obisk v Nemčijo. Z njim bodo potovali ministrski predsednik Imredy, zunanji mi- nister Kanya, honvedski minister general Racz, šef upraviteljeve kabinete pisarne Iray in šef vojaške pisarne maršal Janyi. Na nemško mejo pridejo upravitelj Horthyju nasproti madžarski poslanik v Ber- linu, nemški poslanik v Budimpešti, šef protokola nemškega zunanjega ministr- stva in člani pisarne državnega predse- dnika. Vsi ti bodo potem potovali skupaj dalje s Horthyjem. Vlak bo prispel okoli poldneva na Dunaj, kjer bo visokega go- sta sprejel državni namestnik Seyß-In- quart s šefi oblastev. Horthy si bo ogle-

dal častno četo letalcev in nato nadalje- val potovanje v Kief. Državni vodja Hitler je ukazal, da morajo biti vsi kraji, skozi katere bo Horthy potoval, okrašeni z za- stavami.

PARIZ, 20. avgusta. Tukajšnji tisk raz- pravlja o jutrišnjem potovanju Horthyja v Nemčijo in pravi, da bo ta obisk veli- kega pomena, ker se bo ob tej priliki po- kazalo, ali hoče postati Madžarska orodje Nemčije, ali hoče uvesti novo politiko po- mirjevanja v Podonavju.

Borza. Curih, 20. avg. Devize: Beograd 10, Pariz 11.91, London 21.29, Newyork 436.19, Milano 22.955, Berlin 174.90, Dunaj 33, Praga 15.06.

Zapiski

Mali politiki in velike ideje

»Značilna lastnost vseh malih politi- kov in malih ljudi sploh je, da sovražijo velike ideje in jih skušajo z vsemi svo- jimi silami potegniti za seboj v svojo ni- žino. Kajti zaradi zavesti ali podzvesti majhnosti jih vse veliko moti, vznemirja in stalno neprijetno spominja na lastno šibkost. In ker je majhnih politikov in majhnih ljudi več kakor velikih in moč- nih, se ne smemo čuditi, da so zlasti dan- danes vse velike ideje vsak dan znova opljuvane. Kljub temu prežive velike ideje vedno male politike, nikoli mali po- litiki velikih idej.« (Ameriški zunanji mi- nister Cordell Hull.)

Demokracija je kompromis

Robert Ingrin, ki je napisal te dni knji- go »Der Griff nach Oesterreich« (Poseg po Avstriji), dokazuje v njej, da je Av- strija izginila v glavnem zaradi tega, ker je izkvarila svojo demokracijo. Posebno tehtne so pa sledeče njegove besede: »Demokracija je kompromis in ne abso- letna vlada večine, ki mora nasprotno upoštevati manjšino, kakor mora biti tu- di opozicijska manjšina pripravljena, da bo nekoč postala večina in prevzela oblast. Večine se morajo menjavati, le tako more biti demokracija živa in zdra- va.«

Francov indeks nasprotnikov

V Francovi Španiji vrši vrhovno sod- no oblast Cuerpo Juridico del Ejercito, ki ima po vseh provincah ekspoziture, ki jim pravijo Auditorias. Le-ti imajo tudi nalogo zbirati podatke, ki jih dobijo iz republikanske Španije, pred vsem od ujetnikov in beguncev. Do zdaj so se- stavili kartoteko, v kateri je 900.000 imen nasprotnikov Francovega režima. Ta in- deks nasprotnikov pa raste vsak mesec za novih 100.000. Po teh uradnih podat- kih Francovih oblasti je torej v Španiji vendarle več republikancev kot pa jih priznava Francova propaganda.

Edina velesila miru

Zunanje-politični sodelavec pariškega dnevnika »Intransigeant«, Gallus, piše: »Najvažnejše je sedaj sudetsko vprašanje. Koncem koncev zavisi evropski mir od Hitlerjeve volje, kajti Francija si prav tako ne želi vojne, kakor si je ne želi Anglija, Italija pa se sama tudi ne more vojskovati. Temeljni problem je v tem, da se izve, kaj Nemčija prav za prav hoče. Trenutno ni prav nobenega zunanje-političnega vzroka za bojazni, zato je pospe- šitev utrjevanja Nemčije na zahodu ne- razumljivo. Francija se mora nasloniti na entente cordiale, edino velesilo miru, ki trenutno obstoja in uživa tudi vso pod- poro Združenih držav Severne Amerike.«

Merila naših dnevnikov

Pod tem naslovom piše L. Modic v skupni 7-8 številki »Sodobnosti« med drugim: »Slovenski tisk, kolikor je v slu- žbi obeh tradicionalnih skupin na Slo- venskem, si je po svojem vplivu na jav- no mnenje priboril zaslugo, da pojmuje slovenski človek politiko kot nekaj uma- zane, kot nekaj kar mora biti že po svojem namenu v nasprotju z resnico in moralo. Za zastrupljeno ozračje našega življenja pade na ta del tiska večji del odgovornosti. Kajti le človek, ki črpa svoje poglede na svetovna dogajanja iz našega dnevnega časnštva, se more ob razburilivi borbi antitez sedanjega sve- ta umakniti v okolje še vedno aktualne domače borbe med »liberalci« in »kleriki- kalci«, ki se izživlja v smešnem štetju udeležencev pri tem ali onem sprevodu. Tisk ni Slovencu okno v svet, to okno nam je zastrto. In zato še ni naš človek državljani sveta, njegova borba se vrši nekje na periferiji.«

Maribor, avgusta.

Ako se ozremo na katerikoli narod, nikjer ne opazimo tako sovražne strankarske razcepljenosti, kakor je poznamo Slovenci. Dočim je drugod strankarska pripadnost le izraz nekega svetovnega nazora ali samo strankarskega prepričanja, ki se izraža v različnem gledanju na upravne, gospodarske, socialne in kulturne probleme, je pri nas izraz sovražne zagrizenosti, trme, škodoželjnosti in nasprotovanja, ki sega do osebnih mržnje do uničevanja narodnih dobrin, narodnega ponosa, interesov in celo svobode. Strankarski nasprotnik je pri nas tudi osebni sovražnik, kateremu se morajo odreči vse moralne in kakršne koli kvalitete, mora se zaničevati in če le mogoče moralno in stvarno uničiti.

Kar velja za posameznega strankarskega pristaša, velja še v veliko večji meri za stranke kot celote. Naj ima kaka politična stranka v posameznih vprašanjih še tako prav, ji druga tega nikoli ne prizna in zagovarja rajši nasprotno stališče, tudi ako sama ve, da je za narod škodljivo. Ako stori ena še tako obče koristno delo, ji druga še vedno trdovratno odreka vsako zaslugo in jo proglašča dosledno za nesrečo naroda in izvržek človeštva. To zanikanje in sovražstvo gre tako daleč, da so med posameznimi slovenskimi političnimi strankami in njihovimi pristaši večji prepadi, kakor drugod med različnimi narodi. V zadnjem času smo doživeli celo to, da so na nekem zborovanju neke stranke rotili svoje pristašine, naj se družijo in može le se stvojimi strankarskimi somišljeniki. To so že očiti znaki »strankarskega razizma«, specialiteta, ki je bila pridržana samo nam revnim in težko preizkušanim Slovincem.

Ako hočemo spoznati, kako daleč je naše politične stranke zavedel ta »strankarski razizem«, nam je treba vzeti v roko le glasila teh strank in čitati medsebojne polemike, ki v resnici sploh niso polemike, ampak le izbruhi brutalnega sovražstva in strasti najnižjih strankarskih instinktov. In te strasti vodijo prečesto do idiotizmov, nad katerimi se mora razumnejši človek zgroziti. Zato ni prav nič čudnega, da je zlasti med mlajšo generacijo vedno več ljudi, ki se z zaničevanjem obračajo od te naše strankarske posurovelosti in se s strankami ozirajo v bodočnost, ki se nam odpira, ako se bo to nadaljevalo in ne bomo v sedanjih težkih časih, ko so v varnosti celo večji in složni narodi, našli novih poti in skupnega priznavanja ter upoštevanja vsenarodnih interesov.

Nobenega dvoma ni, da živimo Slovenci na eni najbolj eksponiranih in najbolj nevarnih mest v Evropi, nobenega dvoma tudi ni, da imamo celo v Jugoslaviji svoje lastne probleme, ki so različni od problemov bratov Srbov in Hrvatov. Vsa ta vprašanja zadevajo ves slovenski narod brez razločja strankarskega prepričanja in pripadnosti in niso usodnega pomena samo za nas, ki sedaj živimo, ampak tudi za bodočo generacijo, ki prihajajo ali bodo šele prišle. — Vprašanje našega slovenskega narodnega obstoja, vprašanje naše samobitne kulture, vprašanje našega slovenskega narodnega gospodarstva, vprašanje naše socialne okrepitev in ureditve, vsa ta vprašanja so samo ena in zahtevajo samo eno rešitev, pa naj jih rešuje že katerakoli naša stranka! Pred njihovo usodno pomembnostjo in nujnostjo se gube strankarski in osebni interesi posameznih voditeljev v malopomembni nižini.

Zato mora biti prva skrb in neodložljiva dolžnost vseh še razumnih Slovincov, da uporabijo vse svoje sile za to, da se naše strankarsko barbarstvo zavrne v tiste meje, za katerimi ne bo uničevalo naših vsenarodnih interesov in razdiralo naše narodne sedanosti in bodočnosti. Pri tem seveda ne nastopamo proti nadaljnjemu obstoju strank in za kako slogastvo, ki je dandanes sploh nemogoče in tudi ne bi bilo koristno. — Strankarska razpredelitev je celo potrebna in koristna kot vzpodbuda za tekmovalnost, toda za tekmovalnost pri delu za narod, ne za stranke in klike. Toda naše stranke se morajo umakniti v meje, ki so strankarstvu v okviru naroda dovoljene. Opustiti morajo sedanjo

Apel sadjarjev in izvoznikov na železniško upravo

Maribor, 20. avgusta.

Letošnja sadna trgovina se, kot vse kaže, prav ugodno razvija. Povpraševanje je precejšnje in tudi kupčijski zaključki so dokaj ugodni. Zal pa je zadnji čas nastopila nepričakovana ovira, ki v znatni meri onemogoča, da bi se sadna trgovina naglo in uspešno razvijala. Malone na vseh nakladalnih postajah je nastopilo občutno pomanjkanje vagonov. Naročenih vagonov ni na mestu ter morajo izvozniki nanje čakati po več dni. Ta okolnost občutno moti in zavira trgovino, kajti izvozniki imajo terminsko zaključene kupčije. Nemški kupci pa strogo zahtevajo točno

dobavo, ker imajo tudi oni samo terminska devizna dovoljenja. Zaradi pomanjkanja vagonov stoji in čaka na nakladalnih postajah kupljeno in naročeno blago, ponekod kar na železniških rampah.

Sadjarji in izvozniki v interesu same stvari upravičeno apelirajo na železniško direkcijo v Ljubljani, naj nemudoma odstrani vse tozadnevne ovire, da tudi s te strani letos ne bo prigovorov. Treba je izrabiti ugoden trenutek. Zamujena prilika se namreč ne povrne več. Da se to ne bi zgodilo, naj železniška uprava takoj dostavi naročene vagone za sadje!

Devetstoletnica kralja Štefana

VSA MADŽARSKA SLAVI DANES NA NAJSLOVESNEJŠI NAČIN DEVETSTOLETNICO SMRTI SVOJEGA PRVEGA KRALJA.

Budimpešta, 20. avgusta. Danes praznuje madžarski narod na najslavesnejši način 900. spominski dan svojega prvega kralja, ustanovitelja madžarske države Štefana. Cerkev ga je povzdignila v svetnika, ker je krščanstvu odprl vrata v madžarsko deželo, njegova zgodovinska veličina pa je v tem, da je zedinil madžarski narod in ustvaril lastno, svobodno državo.

Bil je sin vojvode Geise in mu je bilo ime Waik. Ko se je z očetom pokristjani, je dobil ime Štefan. Leta 997. je prišel na vladno, a je moral vojskovati dolgotrajne krvave boje z upornimi poganskimi knezi, dokler jih ni podvrget in l. 1028 ustanovil državo enotnega madžarskega naroda. Tedaj je postal kralj, prvi kralj Madžarske.

ske, ki je prvi nosil še zdaj vsakemu Madžaru dragi simbol »magyaroszaga«, štefansk krono. Ta krona ima svojo zgodovino: njen čelni obroč je darilo bizantinskega cesarja Duhasa, zgornja križajoča se loka pa sta darilo papeža Silvestra II. ob priliki, ko je Štefanu podelil naslov »apostolski kralj«.

Ko je kralj Štefan ustanovil madžarsko državo, ji je dal tudi ustavo, po kateri se je dežela politično razdelila na 72 komitativ ali velikih županstev. Ustanovil je Štefan tudi madžarsko plemstvo s pravicami, kakor jih uživa še danes. Zedinitelj madžarskega naroda in ustanovitelj kraljevine Madžarske je umrl v Granu 20. avgusta 1038.

Aretacija angleškega diplomatskega uradnika v Nemčiji

LONDON, 20. avgusta. Z Dunaja poročajo, da je bil v sredo aretiran na blivši nemško-avstrijski meji pri Solnogradu angleški stotnik Thomas Gendrich, šef potniškega oddelka angleškega konzulata na Dunaju. Gendricha, ki je potoval s svojo ženo v lastnem avtomobilu z Dunaja na Angleško na počitnice, Gendricha so aretirali in ga prepeljali na Dunaj, kjer so ga internirali v hotelu »Metropol«, kjer je interniran tudi Schusch-nigg. Nemški poslanik v Berlinu Henderson je takoj protestiral pri nemški vladi proti tej aretaciji. Kakor se izve dolže nemška oblastva stotnika Gendricha vo-hunštva, ker je potoval po ozemlju, ki je področje sedanjih velikih nemških vo-lajških vaj. Ta incident je vzbudil v Londonu veliko nezadovoljstvo.

Bled središče zanimanja

BLED, 20. avgusta. Danes prispeta sem s posebnim vlakom češkoslovaški zunanji minister dr. Kamil Krofta in romunski zunanji minister Petrescu Comnen. Jugoslovanski ministrski predsednik in zunanji minister dr. Milan Stojadinović se muditi tu že več dni. V zvezi s konferenco male antante, ki se sestaja tokrat v napetem evropskem položaju, bo tu tudi sestanek organizacije tiska male antante. Ves Bled je že poln poročevalcev listov iz vseh glavnih mest Evrope, prav tako pa se zbirajo tu tudi vsi diplomati tujih držav, ki so akreditirani v Beogradu. Nav-zoči so nadalje mnogostevilni drugi politi-ki, senatorji, poslanci itd.

Dunajska vremenska napoved za jutri: Razmeroma vedro; nastopajoča oblačnost, zapadni vetrovi.

nekulturno prakso sovražstva in brez-mejnega egoizma, ki mu nič na svetu ni sveto.

Ako se naše politične stranke vrnejo v te meje, potem bomo tudi Slovenci, neglede na strankarsko opredelitev, kmalu edini v tem, kakšna pota nam je treba ubrati, da dosežemo uresničenje svojih vsenarodnih ciljev, da utrdimo in očuvamo svoj narodni obstoj in pripravimo nadaljnjo rast v lepšo in srečnejšo bodočnost. Potem bomo tudi šele lahko upravičeno naglašali svojo kulturnost, izobraženost in dozorelost, kajti ob sedanjem stanju našega političnega strankarstva je naša kulturnost zelo zelo problematična.

KONFERENCA DELEGATOV ŽELEZNISKEGA DELAVSTVA V MARIBORU

V nedeljo dne 21. avgusta ob 10. uri dopoldne se vrši v dvorani Delavske zbornice v Mariboru, Sodna ulica 9/II, konferenca delegatov železniškega delavstva, ki bo razmotrivala položaj, v katerem se delavstvo na železnici nahaja in sprejela ukrepe za izboljšanje položaja.

Drobne vesti

Smrtna kosa. Včeraj je v splošni bolnišnici umrl 29-letni delavec Franc Sever. Danes zjutraj je v Smetanovi ulici 48 preminul 66-letni delavec drž. žel. v pok. Josip Rozman.

Iz srednješolske službe. Za suplenta na klasični gimnaziji v Mariboru je imenovan g. Alojz Mihečič. Premeščena je prof. Aufrata Zorko iz Sinja na nižjo gimnazijo v Mariboru.

4.500.000 dinarjev za gradnjo ceste Maribor—Pesnica. 12. septembra se bo vršila na Tehničnem oddelku oddaja del za gradnjo moderne ceste iz Maribora do Pesnice. Najmodernejša cesta bo tlakovana s kockami in bo stala, kakor je naprej preračunano, do 4.5 milijona din.

Namesto venca na grob pokojnega g. Volka, je daroval g. Oskar Pfeiffer za revno družino iz Pobrežja din 100-. Namenili smo jih družini Franca M. iz Dr. Verstovškove ulice 18. Mož je brez posla in še hrom po vrhu, je pa Maistrov borec in član Sokola. Dobrotniku najiskrenejša hvala!

Brezposelnost v Mariboru. Mariborska Borza dela ima v evidenci 1726 brezposelnih, od teh je 1260 moških in 466 žensk. Pretekli mesec se je nanovo prijavilo 382 brezposelnih, in sicer 225 moških ter 157 žensk. Borza dela je pri-skrbela v juliju 70 brezposelnih službe. Na brezposelnih podporah je Borza dela v Mariboru pretekli mesec razdelila 19.518 dinarjev. Največja brezposelnost je še vedno med nekvalificiranimi pomožnimi delavci.

Avtomobil ga je povozil. Na znanem ovinku na koncu Koroške ceste je včeraj popoldne neki tovorni avtomobil povozil 56 letnega delavca Josipa Lorbera s Koroške ceste. Avtomobilsko kolo mu je strlo desno nogo pod koleno. Poškodovanca so prepeljali v tukajšnje bolniš-nico.

Tovorni avto ga je povozil. Iz Koroške ceste je zavozil na poljsko pot s tovornim avtomobilom šofer Valeskine, ko se je nenadoma znašel pred njegovim avtomobilom Jožef Lorber. Avto ga je prijel z desno stranjo karoserije in ga podrl, tako da mu je šlo kolo čez obe nogi. Iz bližnje trgovine Götlich so poklicali izvoščaka, ki ga je takoj prepeljal v bolnišnico. — Tovorni avto je zadel na Kralja Petra trgu tudi kolesarja Franca Jevšnika, in sicer v komolec leve roke. Jevšnik se je precej močno poškodoval, nesrečo pa je zakrivil šofer Remic, ki je vozil preblizu hodnika za pešce.

Žrtev padavice. Včeraj popoldne je v Studencih pri Mariboru napadla 64 letno služkinjo Elizabeto Pofič padavica. Starka je tako nesrečno padla, da si je zlomila levo nogo in dobila nevaren pretres možganov. Nesrečna žena se zdravi v bolnišnici.

Kovčge je izgubil. Na povratku z Jadrana se je peljal po cesti iz Celja proti Slovenski Bistrici in dalje v Maribor z osebnim avtomobilom šofer potovalne pisarne Čeh Jeronim Brych. Med Celjem in Slovensko Bistrico se mu je otrgal jermen, s katerim je imel privezane kovčge. Šele ko se je pripeljal v Maribor, ga je stražnik opozoril, da nima kovčgov. Takoj se je vrnil z nekim stražnikom in res neda-leč od Slovenske Bistrice našel en kovčeg, dočim treh ni bilo več. V kovčgih je bilo razno perilo in obleka. Izgubljene stvari je iskal tudi avto mariborske policije, vendar zastoni. Zadevo ima v rokah orožništvo, ki je že našlo pravo sled.

NOV SPOPAD NA ČESKEM

Praga, 20. avgusta. V Selutovu je nastal včeraj incident med Čehi in Nemci. Kraj leži 15 km daleč od Kirkova, kjer je bil lord Runciman skupaj s Henleinom gost hneza Hohenloheja. Nastal je spopad, pri katerem so bili trije udeleženci ranjeni.

GOSPODARSKI SPOR MED ITALIJO IN ANGLIJO

RIM, 20. avgusta. Opozorilo angleškega trgovinskega ministra Saleya angleškim trgovcem, naj omejeje trgovanje z Italijo, je še vedno predmet ostrega časniškega boja med Italijo in Anglijo. Angleška vlada je izjavila, da to opozorilo ni bilo političnega, ampak samo gospodarskega značaja, ker so po stanju klin-ringa postale angleške terjatve v Italiji prevelike in jih Italija zato ne more kri-ti. Italijanski listi pa vztrajajo na stališču, da pomeni to bojkot s političnim ozadjem ter groze, da bo pričela Italija kupovati premog in ostalo drugod, v Nemčiji in Poljski, namesto v Angliji.

FRANCOV ODGOVOR V TOREK

BURGOS, 20. avgusta. Tu se zatrjuje, da bo uradno besedilo odgovora Francove vlade radi odstranitve tujih prostovoljcev izročeno angleškemu zastopniku šele v torek 23. t. m. (Doslje imajo v Londonu le neuradni izvleček iz odgovora. Op. ur.)

JAPONSKA ZMAGA

TOKIO, 20. avgusta. Po poročilih agen-cije Domej iz Tajuanga, so zasedle japonske čete na jugu pokrajine Šansi zad-njo železniško postajo proge Tatung—Pukov na severnem bregu veletoka Jang-ce. Kitajci so pustili na bojišču 1500 mr-tvih. Pukov leži 24 km daleč od Tugča-na na nasprotnem bregu veletoka.

OFENZIVA OB EBRU

Pariz, 20. avgusta. Radio poroča: Nacionalistične čete so pričele ob reki Ebro novo srdito ofenzivo, vendar so republikanci do danes dopoldne obdržali večinoma vse svoje položaje.

POGAJANJA MED NEMCIJO IN POLJSKO

VARSAVA, 20. avgusta. V Zakopanih so se pričela danes trgovinska pogajanja med Poljsko in Nemčijo. Vseh delegatov je 26.

POVSOD VOJAŠKE VAJE

PARIZ, 20. avgusta. V Belgiji so te dni vojaške vaje, ki so največje od leta 1913 dalje. Njihov glavni namen je preizkusiti obrambo meja. Prve dni septembra bodo velike vojaške vaje tudi v Holandiji, in sicer le 2 in pol kilometra od nemške meje. Skoraj istočasno bodo Danci preizkusili svojo obrambo.

Za severno mejo

Prizadevanje za severno mejo brez načrtne smotrenosti

Narodno obrambno delo na naši severni meji je postalo v zadnjem času vendarle nekoliko bolj popularno in videti je, da se pričenjajo zanimati za ta vprašanja tudi tam, kjer so jih dolgo, mnogo predolgo radi lastne relativne ali umišljene varnosti zanemarjali. Dogodki v letošnjem marcu in način, kako je naše obmejno prebivalstvo na nje reagiralo, so pač marsikoga vzdramili iz spanja. In v prvem presenečenju se je sklenilo mnogo pametnega in koristnega, kar se je pa kmalu, posebno, ko smo našli zaveznika tam, kjer smo ga najmanj pričakovali, v razpoloženju prebivalstva tam onkraj in v izpremehbi socialnega položaja, pozabilo in skoro bi bili postali zopet neoprezni ter naravnost lahkomišelnji.

Danes čitamo zopet dan na dan o izletih, ekskurzijah in taborih ob naši meji. Vsak skuša prinesiti svoj delež pri narodno obrambni stavbi. In vendar se mi zdi, da vse to, kljub ogromnemu idealizmu in dobri volji, ki so ga pokazali n. pr. akademiki, pogreša neko načrtno smotrenost, brez katere bodo naši rezultati le slučajni.

Pred vsem bi bilo potrebno, da to našo mejo dobro preučimo. Ne kot turisti, ki uživajo lepi razgled in dobro vino, ampak skrbno z zemljiško knjigo ter z vsem, kar nam pomaga pri doganjanju socialnega stanja in socialnih potreb obmejnega prebivalstva. Dognati je treba zemljiške odnose s posebnim oziranjem na narodno zanesljivost zemljiških posestnikov, rentabilnost poljedelstva in sploh vse, kar našega kmeta na meji skrbi in tlači. Vse to bi bilo treba točno registrirati v nekakšnem narodno obrambnem registru oziroma katastrof, kamor bi se stekali vsi podatki, ki bi jih zbirali mladi ljudje, za katere je treba najti seveda gromotnih sredstev, ki jim bodo omogočala potovanja po meji. Naša, posebno

akademska mladina je pokazala doslej že toliko razumevanja in zanimanja za te probleme, da bi bila gotovo radevolje na razpolago. Poleg tega bi se dala morda pritegniti tudi inteligenca na vasi, posebno učiteljstvo.

Sicer pa je učiteljstvo in sploh prosveta na naši meji prav posebno poglavje, s katerim bi se morali naši »merodajni« temeljito baviti. Vse preradi gledamo na kraje ob meji kot na provinco, ki se je učitelji upravičeno bojijo, saj jih čaka tu še več izvenšolskega dela kakor drugod in mnogo manj priznanja. Naši sosede dajejo na mejo posebno sposobne in zmožne moči, ki dobivajo za težje in odgovornejše delo posebne doklade. No, pri nas se je doslej obnesla druga praksa: čim več težav je imel učitelj, tem večji je bil njegov idealizem. In na tem spoznanju smo dolgo gradili našo obmejno in sploh vso prosvetno politiko... Izredno pažnjo zahteva na meji tudi pouk sam, posebno v krajih, kjer je pomnčevanje že toliko napredovalo, da otrokom, ki pridejo v šolo materin jezik ne teče več tako gladko, oziroma ima domači dialekt že vse polno tujih izrazov. Tam je treba obrniti vso pozornost na jezik. Učitelj mora tu bolj kot drugje graditi na dialektu, ki ga mora le polagoma čistiti in piliti, da postane otroku slovenščina res lahko uporabljivo občevalno sredstvo. Jasno je, da morajo take posebne razmere upoštevati tudi nadzorniki, ki se ne smejo preveč krčevito oprijemati paragrafov učnega načrta.

Najvažnejše narodno obrambno delo pa je socialna pomoč, ki naj sega od popustov pri nabavi umetnih gnojil pa do denarnih podpor pri nakupu zemlje in do varovanja interesov našega poljedelstva in industrijskega delavca, ki je uslužben pri tujcu.

j a d.

MOST ČEZ MURO PRI PETANJCIH.

Potreba po novem mostu čez Muro na Petanjcih se je čutila že dolgo časa. Bred na Petanjcih pri veliki vodi ni mogel prevažati, ki veržeskemu mostu pa se ob poplavih ni dalo priti. Most je izliciralo podjetje »Slograd« iz Ljubljane ter bo zgrajen na banovinske stroške. Od mosta bo zgrajena še kilometer dolga in 3 metre visoka cesta. Spodnji del ceste bo zavarovan z betonskimi ploščami, da ji voda ne bo mogli škodovati; cesta sama pa bo tlakovana z granitnimi ploščami. Cesta in most bosta stala skupno do 5 milijonov dinarjev; na most sam odpade 2.638.000 din, na cesto pa 2.359.000 din. Železobetonski most bo zgrajen na kraju, kjer stoji Ščapov mlin. Zgrajen bo na dveh večjih opornikih, ki bodo betonirani do 5 metrov pod sedanjim dnem Mure.

o. Kralj Peter II. v Ljubljani. Z Bleda se je včeraj pripeljal v Ljubljano kralj Peter II. s svojim bratom kraljevičem Tomislavom na obisk kraljeviča Andreja v Leonišču. Kralj je v ljubljanskih trgovinah nakupil tudi raznih igračk in z njimi razveselil svojega malega brata. Ljubljanečani so mlademu kralju na ulicah prirejali prisrčne ovacije. Iz Ljubljane se je kralj spet povrnil na Bled.

o. Graubeno gibanje na Pobrežju. — Kljub temu, da so prilike za gradbeno gibanje letos dosti slabše od lanskih, je dobila združena pobreška občina 83 novih zgradb. Občina je rešila in odobrila tudi 8 parcelacijskih predlogov, tako da je na razpolago 80 stavbnih parcel, seveda največ na Pobrežju in na Tezmem. Letos se opaja izredno parceliranje, kar je posledica težkega gospodarskega položaja.

o. Nova tovarna na Tezmem. Drugi mesec bo pričel g. Anton Pir... iz Maribora na Tezmem graditi novo tovarno, ki bo izdelovala tekstilne pripomočke. Tovarna bo stala za mestnim vodovodom. V četrtek, 25. t. m. se bo na tem mestu zbrala bomisija okrajnega načelstva z zastopniki banske

uprave, pobreške občine, mestnega tehničnega oddelka, zrakoplovnega poveljstva v Zemumu, mestne občine, Oblastnega odbora Aerokluba v Mariboru in tovarne »Kovina«.

o. V Gornjih Petrovcih bo tekma koscev. V Gornjih Petrovcih na Goriškem se bo vršila 28. avgusta tekma koscev. Prireja »Društvo kmečkih fantov in deklet«. Po tekmovalju bodo manifestacijski govori, nato pa veselica v Perševi gostilni.

Pohištvo vsakovrstno dobavlja z jamčeno najceneje
„Obnova“ F. NOVAK, Jurčičeva 6

o. Polovico potnih stroškov si prihrani kdor poluje v prvi polovici meseca septembra v Ljubljano. Dne 1. septembra prične ljubljanski jesenski velesejem, ki traja do 12. septembra. Kdor si velesjem ogleda, ima brezplačen povratek. Na odhodni postaji se mora kupiti poleg cele vozne karte do Ljubljane še rumeno železniško izkaznico, ki stane din 2.— V Ljubljani na velesejemski blagajni, se bodo izdajala potrdila o obisku velesjema, nakar velja vsakemu stara vozna karta in pa železniška izkaznica za brezplačno vožnjo na listo postajo, s katere je odpotoval. Ta olajšava velja za potovanje v Ljubljano od 27. avgusta do 12. septembra, za povratek pa od 1. do 17. septembra.

o. Z dvorišča gradu v Murski Soboti je bilo ukradeno novo dvokolo trgovskemu pomočniku Štefanu Žižku iz Murske Sobotice, ko se je par minut mudil v občinski pisarni, ki je nastanjena v gradu. — Tatvine dvokoles v Prekmurju niso kaj pogoste, zato je ta slučaj zbudil precejšnjo pozornost.

o. Uboj Sokola v Vitanju. Pred celjskim okrožnim sodiščem je bil obsojen 26-letni klobučarski pomočnik Josip Zalnik, radi uboja načelnika vitanjskega sokolskega društva Vilija Purga na 8 in pol let robije.

o. Strašna smrt motociklista. Pri Vrhniki je 33-letni obrtnik Ivan Kucler iz Ligojne, ko je na motornem kolesu prečkal železniško progo, trečil z vla-

kom, ki ga je silavno razmetal. Pred leti se je na isti točki, pri Drenovem griču, dogodila katastrofa, ko je vlak treščil v avtobus in je bilo veliko žrtev.

n. Proslava 20-letnice osvobojenja v Ljubljani. Meddruštveni odbor ljubljanskih sokolskih društev bo proslavil s kulturno-prosvetno in telovadno akademijo ter javnimi manifestacijami 29. in 30. novembra 20-letnico osvobojenja.

n. 60-letnico vhoda avstrijske vojske v Sarajevo proslavljajo te dni v imenovanem mestu.

n. Konferenca združnih zvez, ki je bila določena za 21. avgusta v Zagrebu, je preložena na 26. avgust.

Zobozdravnica

med. dent. et phil. dr. Bosiljka Krajnovič se je preselila z Glavnega trga 23 v Kopališko ulico 4 in zopet redno ordinira od 9. — 12. in od 15. — 18 ure.

n. Stomilijonsko posojilo poštnega ministrstva pri poštni hranilnici. Poštno ministrstvo bo najelo pri poštni hranilnici 100 milijonov din. S posojilom nameravajo zboljšati in razširiti telefonski promet v dobi treh let. Posojilo je podpisano na podlagi rednih proračunskih dohodkov v ministristvu.

n. Nabori med našimi izseljenci v Argentini. Prejšnji mesec so se vršili v Buenos Airesu drugi vojaški nabori za naše tamkajšnje državljane. Na nabore jih je prišlo 25; 23 med njimi je bilo sposobnih.

n. Na Bledu še ni bilo toliko letoviščarjev. Na Bledu so že prenapolnjeni vsi hoteli, penzioni in privatne vile, a tujcev še prihaja vedno več. Takih sezon pomnijo na Bledu malo. Do konca julija je bilo na Bledu 13.984 tujcev. Samo v preteklem mesecu je prišlo na Bled 2396 (lani 2034) naših ljudi, 4123 (3076) tujcev. Med njimi je bilo največ Nemcev 2229 (876), nato Madžarov 731 (403), Čehoslovakov 318 (649), Angležev 298 (181), Italijanov 162 (109) in drugih 395.

Vpisovanje v Enoletni trg. tečaj „HERMES“

Temeljito strokovno trgovsko izobrazbo si pridobite na „Hermes“ Enoletnem trgu. tečaju v Mariboru. Prijavite se čim prejje ravnanstvu „Hermesa“ Maribor, Zrinskijskega trg 1. Zahtevajte prospekte! Vpisovanje dnevno

n. Legal je pod lokomotivo, da ga ne bi povozila. Železniški uradnik Dobričovič je čakal v Starem Vrbsu na vlak iz Novega Sada. Stal je sredi proge ter je šele v zadnjem hipu opazil, da je privozila proti njemu lokomotiva subotičkega vlaka. Imel je toliko prisebnosti, da se je vrgel na progo, in lokomotiva je zdrvela preko njega, ne da bi ga količkaj poškodovala.

n. Pogorelo je 30 oraloov gozdov. V glinski okolici je uničil požar okoli 30 oraloov gozdov. Precej gozda je bilo mladega, ki so ga posadili šele pred desetimi leti. Gasilcem se je posrečilo ogenj omajiti.

n. Dve avtomobilski nesreči v Hrv. Primorju. Na cesti iz Crikvenice na Sušak je povozil osební avto nekega dečka in ga na mestu usmrtil. Zdi se, da je otrok sam priletel pod vozilo, ko je hotel preteči cesto. Oblasti raziskujejo, kdo je zakrivil nesrečo. — Druga avtomobilska nezgoda se je pripetila na turistični cesti med Crikvenico in Novim nad Selci. Angleški avto z angleškimi potniki in šoferjem je naletel na dve ženi. Ker je šofer prenašlo zavrl, je avto odletel v jarek in se prevrnil. Na srečo ni nihče težje poškodovan.

Dr. Josip Vrtovec zopet ordinira

n. Strela je ubila dete v materinem naročju v neki vasi blizu Vinkovcev. Mati je stala med nevihto pri štedilniku v kuhinji s štirimesečnim otrokom na rokah. Strela, ki je udarila v dimnik, je ženo zrušila na tla. Ko so prišli domači, so našli otroka mrtvega, mater pa jim je uspelo rešiti smrti.

n. Cela vas zgorela. V Gorskem okraju je izbruhnil v koči nekega kmeta požar, ki je uničil vas z vsem živežem za ljudi in za živino. Zgorelo je vsega 60 hiš, da je ostalo brez strehe okoli 300 kmetov. Tamkajšnji poslanec Pelinova-

Zagrebski zbor

jubilejni 30. mednarodni sejem

Teden hrv. kulture

27. VIII. - 6. IX.

Običajne ugodnosti

vič je daroval ponesrečencem 15.000 din in se še obrnil na Bansko upravo in ministrstvo socialne politike.

n. Pri delu ga je ubil električni tok. V Banja Luki je bil zaposlen pri zidanju zgradbe nekega trgovca 16 letni zidar-ski delavec Miroslav Možo. Med delom se je po neprevidnosti dotaknil električne napeljave, ki je bila montirana na steno. Tok ga je na mestu ubil.

n. Umrla radi prevelikega veselja. Ko se je po dolgih letih vrnil v Kotor uradnik Družbe Sueškega kanala Vaso Barbič, se je njegova žena tako razveselila svojih ljudi iz domačega kraja, ki jih že dolgo ni videla, da je omedlela in po treh urah izdahnila v kljub takojšnji zdravniški pomoči. Tako so ji zvonovi zapeli pogrebno pesem namesto v pozdrav.

Zobozdravnik-specialist Dr. Kartin, Maribor, Gosposka 32 zopet redno ordinira

n. Elegantne tihotapke. Mitničarji so ustavili v Sarajevu luksuzni avto, v katerem sta se vozili dve elegantno oblečeni dami. V avtu so našli 5 kg tihotapskega tobaka in 35 kg sira.

n. Silovita nevihta je divjala nad Sušakom. Prišla je tako nenadoma, da je niti najboljčutljivejši barometri niso popreje napovedali. Naliv z viharjem je trajal samo kake pol ure, potlej je začela padati toča, najprej drobna, nazadnje pa debelejša od kokošjih jajc. Nekateri kosi ledu so tehtali nad 200 gramov ter imeli v premeru do 7 cm. V mestu je pobila toča dosti šip in električnih žarnic, voda pa je zalila kleti in vdrla v mnoge hiše. K sreči je nevihta divjala samo v ozkem pasu preko Sušaka proti Gorskemu Kotaru.

n. Pri Karlovcu so našli zdravilni izvir. Na obali Korane v neposredni bližini mestnega kopališča so odkrili izvirke jodove vode. Te dni sti prišla iz Zagreba zdravnik dr. Bartulič z inž. Ivančičem, da bi preiskala vso okolico in ugotovila, kako bi se najlažje položile cevi od izvirka do obale Korane, da bi ljudje lahko pili radioaktivno vodo. Upajo, da bo s tem kopališče na Korani znatno pridobilo.

n. Kongres evangelijske cerkve v Jugoslaviji se bo vršil ta mesec v več krajih.

DRŽAVNA RAZREDNA LOTERIJA.

Osmi dan žrebanja 36. kola so bile izžrebane sledeče številke:

40.000 Din	67592
35.000 Din	79433, 97569
30.000 Din	23285, 49036
25.000 Din	39510, 88685
20.000 Din	76222
15.000 Din	2034, 41875, 65100, 80294
12.000 Din	18033, 19617, 77143
10.000 Din	4673, 13290, 16090, 13865, 22960, 33197, 36901, 37799, 41354, 63779, 66519, 69829, 73391, 78396, 78595, 85902, 89074, 98864
8000 Din	3299, 6112, 10645, 13659, 20771, 21703, 36103, 51265, 63777, 67928, 72300, 74509, 83657, 86738, 95205
6000 Din	10121, 11253, 12192, 12296, 27408, 29957, 31158, 35240, 39841, 49936, 54194, 66557, 72826, 90250, 97270, 99055
5000 Din	11234, 18542, 20334, 25150, 27919, 36330, 36412, 36606, 37024, 41170, 43230, 45783, 46841, 56439, 62880, 68533, 75453, 78372, 79722, 83222, 84765, 87956, 96926
3000 Din	1075, 1580, 3906, 22799, 30779, 40062, 40784, 43146, 59379, 59649, 66246, 66323, 76900, 78572, 79846, 88045, 90367, 90714, 94280, 94334, 94505

Pooblaščen glavna kolektura drž. razredne loterije bančna poslovalnica BEZJAK, Maribor, Gosposka ulica 25.

Maribor

Pri ribičih

Lovci z bambusovimi trstikami so znane prikazni po Mariboru. Kdajkoli srečaš katerega na ulici; hite z zloženimi votlimi palicami, ko da bi se jim bog ve kako mudilo k reki; z obraza se jim lahko prebere precejšnja mera zakritega strmljenja. Kdo bi lahko rekel, da nosijo ti ljudje velike načrte s sabo, čeprav hite samo k Dravi.

Od gornjih Studencev pa tja dol do Melja stojijo ob Dravi in pomakajo vrvice v vodo — in upajo. Iz vseh slojev so, tu di delavci so med njimi, najtrdovratnejši pa so vsekakor penzionisti. Ti imajo časa ko malokdo, ves božji dan je njihov.

Najprej je treba dobiti tistih 150 din za karto, potem 150 din za palico, trnek in vrvico. To je dosti za penzionista, če ostanemo pri njem. Črvi niso nikako vprašanje; če je človek enkrat star in je že marsikaj obrazil skozi življenje, bo pač vedel, kaj kaj trohni, kaj se najrajši držijo črvi. Pomagati se pa dá tudi s krvjo, ki jo prodaja klavnica. Klavnica ni daleč od Drave, samo kri je draga. Bedasto je, a to se zgodi ribiču celo večkrat, da plača 5 din za kri, zvečer pa prodaja edino ribo za 4 dinarje.

Navaden zemljan, ki misli o sebi, da ima glavo na pravem kraju, bi rekel svoje, ko bi videl, da ribe nočejo na trnek, in pognal vso ribarsko pripravo v Dravo.

»Naj nese Drava še to, ko je vzela čas!«

Ali človek bi gotovo ne živel, če ne bi —upal. Upanje je pol življenja, pri mariborskih dravskih ribičih celo ves dan.

Pa si mislimo, da je kdo penzionist in da je že na kak način opravil z življenjem. Najpoprej je spravil otroke h kruhu — če se je le dalo, k boljšemu, kakor ga je imel sam! — in jih poženil; skratka vse je doživel, kar je nameraval. Dosti je upal in malo vsega dosegel. Za pravo borbo z življenjem skoraj ni več; kakor prod ob reki je, ki ga je Drava naplavila k bregovom. Navsezadnje mu res ne preostaja kaj drugega, ko da stoji ob reki, pomaka trnek v vodo in čaka. Nekatje gre življenje, vlakci vozijo po visokem mostu preko Drave, ženski svet v pisanih jopah se naslanja na okna in maha z robc, ribič pa samo za trenutek dvigne pogled od vode do drvečega vlaka in reče na kratko: »Korošec vozi. Pol ena je.«

Težko bi rekel, da bi se kaj več zganilo v njem, kakor je povedal; svet je že zdavnaj zdrvel mimo njega, on se več ne vozi z njim. Zdaj je ribič in mirno čaka, kdaj bo mrena potegnila plutvino v vodo ali pa nategnila vrvico. Takrat se bo, če bog da, zdrznil in nalahno vznemiril,

čeprav je star in lovi ribe že dokaj let.

Trije lovijo ob Dravi. Dan se je obesil čez poldne, sonce žge naravnost v ribiče. Vso uro jih že opazujem. Še eden se ni pomaknil za plo metra od svojega sedeža, kvečjemu, da je stopil po črve in po kri. Ko sem prišel, je eden med njimi prodal plen in skrbno spravil denar. — Drugače pa danes nimajo sreče. Pomakajo trnke pol ure, eno uro — pa še vedno nič. Začnejo drug drugega zbadati; saj je tako vedno v življenju, da začnejo ljudje drug drugega žreti, če kaj ne gre. Ali do hudega pri ribičih ne pride. Ribarjenje je prepočasno delo, da bi človeka živčno vznemirjalo.

Hkratu pa se mi zazdijo ti ribiči s tem svojim ribarjenjem ob kalni reki kakor nekak simbol. Česa le?

Stojijo ob bregovih Drave, na krajih, kjer voda postaja in se vrtinči ter ribarijo. Viharjev in naraslih vodá se boje. Samo to bi rad povedal ribam, da naj plujejo po sredi reke in se borijo s tokovi, da jih ne bo ujel v kalni in postani vodi kak zaplankan ribič. Pa kaj, ko se vsega ne dá dopovedati. Tudi s tem dejstvom se je treba navsezadnje sprijazniti v življenju...

Telefonska številka »Večernika«

Opozarjamo vse, ki kličejo telefonično uredništvo ali upravo »Večernika«, da naša številka ni več 24-40, ampak 25-67

kar naj blagovile popraviti tudi v telefonskih seznamih. — Uredništvo in uprava »Večernika«

Današnji trg

Ko se mesto še dremavo prebuja in le redki posamezniki stopajo po očiščenih ulicah, kmetice že razpostavljajo prodajno blago na trgu po stojnicah in čakajo prvih kupcev. Sonce se je danes močno uprlo v pisane kmečke rute na glavah in v svežo zelenjavo na stojnicah.

Izbire danes ni bilo posebno velike. Kumare, zelen in rumen fižol, zlasti rumenega je bilo veliko, skladovnice krompirja in kupčki zelenih paprik, pese, korenja in nekaj salate. Tu pa tam si lahko opazil krasne, napete paradiznike in rabarbaro ter zlasti mnogo rož, največ pisanih nageljčkov. Zeljnatih glav so pripeljali cele vozove.

Vedno več je jabolk na trgu, 4—6 dinarjev kilogram. Še več pa je domačih breskev, ki jih prodajajo kmetice po 4—6 za dinar. Dovolj je še vedno

črnih jagod, precej pa donajajo že domačega grozdja po din 10— kg.

m. Pohorska železnica — da ali ne. Nedavna akcija Zadruga Pohorska železnica potom prospektov in kino propagande je prinesla podpisov za 50.000 dinarjev. Zadruga ima v Mestni hranilnici 180.000 dinarjev gotovine, starih podpisanih deležev pa za 400.000 dinarjev. Če prištejemo še od banovine in mariborske mestne občine obljubljenih 500.000 dinarjev, razpolaga Zadruga Pohorska železnica z vsoto 1 milijon 630.000 dinarjev, za gradnjo pohorske železnice pa je potrebno 5 milijonov din. Zanimanje za občni zbor, ki bo 26. t. m., je veliko, ker se bo sklepalo o gradnji ali likvidaciji pohorske železnice.

m. Evidenca za nezaposlene trgovske akademike. Klub absolventov trgovske akademije v Mariboru sporoča trgovskim in industrijskim podjetjem itd., da vodi evidenco nezaposlenih absolventov trg. akademije in vlijudno prosi, naj se v slučaju, da potrebujejo za svoja podjetja in pisarne strokovno izobražene moči, obrnejo na klub, ki bo vedno z veseljem pripravljen dati vse potrebne podatke in informacije. Dopisi naj se naslovijo na tajnika kluba: g. Zalar Slavko, Kmetijski in posojilni dom, Maribor, Slomškov trg 3.

m. Nov plavalni klub v Mariboru. Pripravljalni odbor novoustanovljene plavalnega kluba v Mariboru bo te dni razposlal vabila za ustanovni občni zbor, ki je sklican za petek, dne 26. avgusta v lovski dvorani hotela Orel za 20. uro. Ustanovitev novega kluba, ki si namerava nadeti ime »Mariborski plavalni klub« je bila v spotnih krogih sprejeta s splošnimi simpatijami. Upamo in želimo, da bo novemu klubu uspelo združiti pod svojim okriljem vse ljubitelje plavalnega sporta ter da bo v kratkem Maribor tudi v plavalnem sportu zavzel ono mesto, mu z ozirom na geografski položaj in prekrasno kopališče na Mariborskem otoku pripada.

m. Poročili so se v minulem tednu v staro-katoliški cerkvi v Mariboru: vdovec g. Martin Smid usnjar in gđ. Zofija Šonc, posestnica iz Pobrežja, g. Ludvik Krajnc, zidar in gđ. Justina Krtelj.

m. Klub absolventov trgovske akademije v Mariboru vabi vse absolvente na članski sestanek, ki se bo vršil v torek dne 23. avgusta 1938 ob 20. uri v Lovski sobi hotela »Orel«.

*** Gosilna Weber.** V nedeljo vrtna veselca. Dobro vino.

*** Prihujeno pevsko društvo »Radost«** priredi v nedeljo 21. t. m. veliko vrtno veselico v gostilni Pulko, Tezno.

*** Staro-katoliška cerkev:** Vsem zainteresirancem in vsej javnosti z ozirom na došla vprašanja objavljamo, da se vrši služba božja, poučevanje veronauka v šoli in vse cerkveno uradovanje v vsakem slučaju tudi znanprej ter se vabijo vsi k najvnetejšemu posečanju služb božjih; zlasti naj pride v nedeljo, 21. in 28. t. m. vsa šoloobvezna mladina.

*** Sokolski jubilej v Slovenski Bistrici.** Razvite društvenega prapora, ter proslava 25. letnice Sokolskega društva v Slov. Bistrici, bo v nedeljo, dne 4. sept. 1938 po že določenem programu. Sokolsko društvo je zaprosilo Nj. Vel. Kralja Petra II., da prevzame kumstvo novemu praporu. Sosednja bratska sokolska društva ter čete naprošamo, da takoj pošljejo prijave. Zdravo!

*** Vpisovanje v Legatov Enoletni trgovski tečaj v Mariboru** je dnevno, tudi ob nedeljah od 10. do 12. v šolski pisarni, Vrazova ulica 4. Učni program in pojasnilo brezplačno. Lastni dijaški internat. Začetek 9. septembra.

*** Moderne tihe budilke** že od Din 65.— naprej. Prodaja tudi na obroke pri M. Ilger-jevem sinu, juvelirju, Gosposka ul. 15.

*** Sokolsko društvo Limbuš** priredi v nedeljo dne 21. avgusta 1938 (v slučaju dežja v nedeljo dne 28. avgusta) ob 15. (3.) uri na svojem letnem telovadišču tombolo. Po tomboli prosta zabava s plesom. Za dobro kapljico in jedačo je preskrbljeno. K obilni udeležbi vabi odbor.

*** Zobozdravnik Dr. Sedaj ordinira** zopet od 22. avgusta.

*** Gasilska četa, Zrkovci,** priredi tom. bolo dne 21. avgusta v gostilni Riedl. — Lepi dobinki, prijetna zabava.

*** Halo! Jutri v nedeljo vsi na družabno prireditev** pošarske godbe, ki bo na vrtu gostilne Koren, Krčevina. Za vse dobrote je preskrbljeno.

*** Mariborski teden** je minul, sedaj pa vsak dan vsi na »GRİČ«.

*** Koledar »Putnikovih« izletov** z luk-suznimi avtokari: 23. avgusta: Graz Din 100.—, 28. avgusta: Rogaška Slatina Din 50.—, 28. avgusta: Okoli Pohorja Din 85.—, 3.—6. septembra: Großglockner - Salzburg popolen aranžman 1.000.—, 3.—6. septembra: Plitvička jezera - Crikvenica popolen aranžman Din 650.—, 4.—10. septembra: Benetke-Gardsko jezero - Dolomiti, popolen aranžman Din 1.600.— 5. septembra: Graz Din 100.—, 7.—8. septembra: Mariazell Din 200.—, 8. septembra: Logarska dolina Din 110.—, 8. septembra: Celovec (Vrbsko jezero) Din 120.—, 10.—12. septembra: Wien (jesenski velesojem) 260.—. Bogata izbira prekrasnih izletov! Prijavite se čim prej pri Putniku Maribor - Celje - Ptui.

Kultura

Slovanské divadlo v Prahi

Praga, ki je imela doslej sedem velikih gledališč in mnogo manjših v raznih delih mesta, je dobila te dni novo gledališče. Ustanovila ga je Jugoslovanka Jolanda Duričić s pomočjo dramskega igralca Karla Jelfneka. Gledališče je dobilo ime »Slovanské divadlo«. Njegova ustanoviteljica sta izdelala obširen načrt in bogat program dela. »Gledališče naj zavzame mesto tolmača kulturnega izraza sorodnih narodov in dviga zastavo njihove kulturne skupnosti, pravita ta dva mlada energična umetnika. Neodvisno od različnih smeri se moramo zavedati, da je bilo gledališče vedno kulturni predhodnik svojega naroda in temelj njegove duhovne kulture, v kateri se je zrcalila živa sila naroda. Težnje teh živih sil vedno iščejo dotikajočih se točk z bratskimi narodi.«

Svoj program sta umetnika označila takole: »Svobodni slovanski narod imajo danes priliko in možnost, da skupno razvijajo svojo kulturno moč, ki se naj izraža v gledališču. Zato naj gledališče postane važen činitelj v pogledu slovanske vzajemnosti. Treba je delati na propagandi slovanske drame, kar pa pomeni, biti pri delu za kulturno zblizanje narodov. Osnovano gledališče v Prahi naj združi vse umetnike in pisatelje bratskih držav.«

Gledališče je sredi mesta in ima lepo

dvorano z vsemi ostalimi potrebnimi prostori. V oktobru bo prva slovesna predstava.

Delo tega gledališča bo razširjeno na propagando slovanske drame. Pripravlja se tudi akcija za ustanovitev Slovanske igralske lige s sedežem v Prahi. V ta namen bo gledališče stopilo v stik z gledališkimi združenji v slovanskih državah. Ker ima gledališče gmožna sredstva, bo pozivalo na vzajemna gostovanja ugledne režiserje in igralce posameznih mest in držav.

Bodoča Slovanska igralska liga bi prirejala vsako leto kongres z gledališko razstavo, predavanji in drugimi prireditvami. Osnovani bodo tudi časopis za gledališka vprašanja, pri katerem naj bi sodelovali kulturni delavci vseh slovanskih narodov.

Antonín Sová

Te dni se češki listi spominjajo pred desetimi leti umrlega, morda najizrazitejšega impresionističnega češkega poeta — Antonína Sova. Kakor oba njegova tovariša sodobnika, Machar in Březina, je tudi on pričel svojo pesniško pot v devetdesetih letih preteklega stoletja in videti je, kakor da je njegova senzitivnost in vizionarost, s katero ga Šalda označuje, nekaka sinteza med realizmom Macharjev in med himnično mistiko Březinovo.

Začel je kot čist realist saj se njegova prva zbirka celo imenuje: »Realistične

kitice« (1890) toda že v naslednjem »Cvetju intimnih razpoloženj« se kaže razpoloženska lirika novega impresionizma, ki ga do konca ni več zapustil. — Vedno jasneje pa diha iz njegovih pesmi novi socialni nazor in občutje, posebno v zbirki »Sočutje in upor« Njegove zadnje zbirke so »Žetev« (1913), »Spev domovine« (1919) in »Krvavo bratstvo«. Tu pesnik s tankim občutjem poje o usodi svojega naroda.

Poleg pesmi je pisal Sova tudi romane, n. pr. »Križev pot siromašnih« (1904), »Toma Bojar« in druge z ostro socialno analizo.

k Dramatizacijo Šenoinega »Prosjaka Luke« bodo igrali kot otvoritveno predstavo v Hrvatskem kazališču v Zagrebu. S tem se hočejo oddolžiti spominu velikega pisatelja, od čigar rojstva poteka letos sto let. Povest je dramatisiral Tito Strozzi.

k Rade Dralnac, nevezani in svojevoljni srbski lirik, je izdal knjigo, v kateri je združil svoja opazanja o današnji civilizaciji in odlomke iz dnevnika o poletnem potovanju po Balkanu. Istočasno je izšla v Skoplju lirčna zbirka »Ulis«, ki pa je zaradi drznosti in prevetlike resnice ljubnosti umaknjena iz prodaje.

k Hrvatski roman v japonskem jeziku. Japonsko poslaništvo v Bukarešti je s službenim pismom obvestilo zagrebškega književnika Veljka Mrdenovića, da želijo prevesti njegov roman »Na vzho-du gori« v japonsčino. V pismu, v kate-

rem ga poslaništvo prosi za dovoljenje, mu izraža priznanje za objektivno prikazovanje velikih konfliktov Daljnega Vzhoda.

k Angleška kiparica miss Jessie Stonor je na potovanju po Jugoslaviji našla mnogo pobud za svoje delo, ki ga bo pod naslovom »Jugoslovanski sujeti« razstavila v Londonu. Kritiki ji priznavajo velik talent.

k Kiril Todorov, bolgarski kipar, ki si je pridobil že svetovni sloves bo jeseni razstavljal v Beogradu. S tem se bodo naši kulturni stiki z Bolgarijo močno poglobili tudi na področju likovne umetnosti.

k Plesalka Mia Čorak žanje v francoskem filmu »Smrt laboda« pri italijanski filmski kritiki veliko priznanje. Film predvajajo na razstavi v Benetkah.

k »L' Itineraire de Yougoslavie« je naslov potopisu, ki ga je napisal A. T. Stevens. Od drugih potopisov se loči Stevensov tudi po tem, da ne zabavlja našimi cestami, ker mu je počasna in oprezna vožnja po naših razdrapanih cestah dala priliko, da se je, kakor sam pravi, do dobra brez naglice razgledal po pokrajini.

k Prevodi iz slovanskih jezikov v poljščino. »Rocznik literacki« prinaša obširno bibliografijo slovanskih prevodov (razen iz ruščine). Iz nje posnemamo, da je samo v zadnjem času izšlo 5 prevodov iz češčine oziroma slovaščine, 3 iz srbohrvaščine, 1 iz lužiščine in 4 iz ukrajinščine.

Sport

SK RAPID (Celovec:SK ŽELEZNIČAR.
Jutri, v nedeljo ob 16.15 bo na Železničarjevem stadionu zanimiva prijateljska tekma med mariborskim Železničarjem in SK Rapidom, prvakom celovškega okrožja.

s Mariborčani v Celju. V nedeljo nastopi v Celju nogometno moštvo SK Maribora proti SK Celju, mariborski teniški igralci se bodo pa tudi pomerili s Celjani in je za oba nastopa v Celju veliko zanimanje.

s Suspensija „upornih“ tekmovalcev. Zaradi neupoštevanja odlokov sodniškega zbora o priliki dirke okoli Slovenije in Hrvaške, je savez suspendiral vse tekmovalce, ki so v Bjelovarju izstopili iz vseh Slovence. Podsavci do nadaljnjega ne smejo dovoliti prizadetim sodelovanja na kateri koli prireditvi.

s Na mednarodnem teniškem turnirju v Pieštanih na Češkoslovaškem, ki se je danes pričel, sodelujejo: Anglija, Amerika, Holandska, Jugoslavija, Madžarska, Nemčija, Poljska, Romunija in Češkoslovaška.

NADALJEVANJE LAHKOATLET-SKEGA PRVENSTVA.

Drugi del olimpijskega deseterboja:
110 m zapreke: 1. Polak (Prim.) 20^{3/10} — 372 točk, 2. Kosec (Prim.) 20^{3/10} — 366 točk, 3. Hlade (Železn.) 21 — 322 točk.

Met diska: 1. Smejda (Jug. Beog.) 36.92 m — 622 točk, 2. Kosec (Prim.) 34.26 m — 552 točk, 3. Hlade (Zel. Mar.) 34.17 m — 547 točk.

Hoja na 50 km: Ta disciplina se je vršila prvič pri nas. Belas (Maraton, Zagreb) je potreboval za progo, ki je vodila iz stadiona do Kranja in nazaj 5:26:52.

400 m zapreke: 1. Pleterski (Prim.) 57.8, 2. Skušek (Prim.) 59.5, 3. Banščak (Pančevački SK) 64.2.

Skok s palico: 1. Bolgari (Zel. Mar.) in Kosec (Primorje) po 3 m — 501 točka, 2. Polak (Prim.) 2.80 m — 431 točk, 3. Petrušič (Hajduk, Split) 2.45 m — 316 točk.

Met kopja: 1. Smejda (Jug. Beog.) 50.9 m — 589 točk, 2. Petrušič (Hajduk, Split) 43.05 m — 465 točk, 3. Hlade (Železn. Mar.) 41.58 m — 448 točk.

Tek 1500 m: 1. Bolgari (Zel. Mar.) 4:51^{3/5} — 468 točk, 2. Hlade (Železn. Mar.) 5:03^{4/5} — 395 točk, 3. Polak (Prim.) 5:05 — 386 točk.

Rezultat olimpijskega deseterboja: 1. Polak (Prim.) 4758 točk, 2. Kosec (Prim.) 4685 točk, 3. Hlade (Železn. Mar.) 4500 točk itd.

Gospodarstvo

Nekaj načelnih misli o narodnem gospodarstvu

Svetovno gospodarstvo je bilo v vseh časih odvisno od političnega položaja, dandanes je pa še veliko bolj. Kakor se torej spreminjajo politične, tako se menjajo tudi gospodarske smernice. V času ko preživlja demokracija v mnogih velikih in malih državah nevarno krizo, seveda tudi o gospodarski demokraciji ni mogoče govoriti. Prav v gospodarstvu se najbolj izraža diktatura, ki ni treba da je vselej odkrita.

Politična diktatura, bodisi strank bodisi drugih skupin, upliva prav povsod na gospodarstvo. V sovjetski Rusiji je ta diktatura avtokratično-avtoritativna, v Italiji in Nemčiji dirigirana po državnih interesih in potrebah, v Angliji in Združenih državah Severne Amerike pa n. pr. prikrita. Ogromna zapletenost dandanašnjega gospodarskega življenja z ogromnimi težkočami, ki se postavljajo mednarodnemu gospodarskemu prometu nasproti, vodi neizogibno vedno bolj do dirigiranega gospodarstva, ki je vsekakor še vedno manjše zlo kakor popolna anarhija, ki bi nedvomno nastala, ako bi se sedanjí sistem nenadoma opustil.

V takih mednarodnih gospodarskih razmerah je zlasti za male in srednje države najvažnejše to, da si skušajo tudi same ohraniti kolikor toliko svobodo odločanja o svojem gospodarstvu. Z drugimi besedami povedano, da se pred diktirano avtarkijo velikih branijo z lastno diktirano avtarkijo v kolikor je le mogoče. Zato morajo skrbeti za to, da urede svojo produkcijo po svojih konzumnih potrebah. Princip mora biti vsaj ta, da se ohrani proračunsko ravnotežje trgovinske bilance. Ako bi se n. pr. pretežno agrarne države v današnjih časih zanašale le na izvoz svojih agrarnih produktov in iskale samo v tem rešitev iz »krize«, bi bilo temeljno pogrešno. Izključno agrarnih kakor tudi izključno industrijskih držav danes v Evropi sploh ni več. Takih držav najbrže tudi v bodoče nikoli več ne bo. Preproste preteklosti je za vselej konec.

Ta izkušnja, ki so si jo osvojili že vsi veliki gospodarski strokovnjaki sveta, mora postati vodnica tudi nam v Jugoslaviji in še posebno v Sloveniji. Naša naloga je, da si ustvarjamo dalje svojo lastno industrijo, zlasti za predelavo domačih surovin, da jih ne bomo več ceno izvažali in potem drago uvažali kot polfabrikate ali celo fabrikate. Za nas Slovence pa je še posebno važno, da pričnemo intenzivneje misliti na modernije izkoriščanje svojega poljedelstva.

Ako smo sedaj agrarno pasivni, posebno glede žita, smo tega v veliki meri in kljub razkasanosti naše kmečke posesti sami krivi. Krivi radi tega, ker se prav nič ne brigamo, da bi proučili ta problem na znanstveni podlagi in do dna. Zato bi bilo prav v našem slovenskem agrarnem gospodarstvu treba nekaj koristne »diktature«, katero naj bi uvedli naši agrarni strokovnjaki po točno določenem načrtu. Toda namesto tega so postali birokrati, naše agrarno gospodarstvo pa živi dalje še prav tako neurejeno, nesistematično in starokopitno kakor je pred sto leti, ko so bile razmere pri nas in v svetu popolnoma drugačne.

Skraini čas je tedaj, da se zganemo in nehmo biti samo strankariji in birokrati ter postanemo v prvi vrsti gospodarji. Kajti samo, ako bomo našli sebi zadosti trdno gospodarsko bazo, si bomo zagotovili tudi narodni obstoj ter kulturno in politično rast. Brez gospodarske podlage ni ne kulturnih vrednot ne politične moči.

g Močno povečanje vinarstva v Češko slovaški. Zadnjih deset let se je vinarstvo na Češkoslovaškem močno razširilo. Letos znaša površina vinogradov že 26.658 hektarjev in se je povečala v 10 letih za skoraj 57%.

g Naraščajoče obdavčenje v Nemčiji. Po berlinskem »Ekonomistu« se dohodki prebivalstva v Nemčiji od 1929. do 1937. nazadovani od 76 na 68^{1/2} milijard mark. V istem razdobju se je odstotek državnih in samoupravnih davkov in davščin povečal od 19% na 27% od povprečnih dohodkov. Vzrok povečanju javnih dajatev je iskati v vedno večjih delih.

g Cene živin na Dunaju. Ta teden so na živinskem sejmu na Dunaju notirali voli 70—99, biki 64—76, krave 54—69 in klobasariče 47—53 pšenigov za kilogram žive teže. Največ zanimanja je bilo za srednje dobre vole, ki so se podražili za 3 pšenige in deloma še za več. Živine je bilo na sejmu za 322 repov več kot prejšnji teden in je bila vsa prodana. Povpraševanje je bilo precej živahnije kot ponudba.

g Praški svinjski sejem. Na poslednji sejem je bilo prignanih 2945 svinj, od teh 365 težkih pitanih svinj iz Jugoslavije. Težke pitane svinje so veljale: jugoslovanske 6.95—7.80, rumunske 7.40—8.25, madžarske 7.35—7.65, domači prstariji 5.75—8.25 kron za kg žive teže. Tekom enega tedna se je cena znižala za povprečno 35 vinarjev pri kilogramu.

3030:6:505
30101x5 74
505 215
vedno 505
ali x črta

Proizvala „Union“ Zagreb

g Belgija ponuja blagovne kredite našim železnicam. Ker namerava železniška uprava izboljšati železniške naprave, je prejela sedaj od konzorcija belgijskih tvornic ponudbo za dobavo raznega železniškega materiala v vrednosti 500 milijonov belgijskih frankov. Blago naj bi se dobavilo na dolgoročno odplačevanje po precej ugodnih pogojih.

g Pri izrednih voznih popustih na železnicah v zvezi s pospeševanjem tujkega prometa, kadar gre za večja potovanja ali v večjih skupinah, naj se po razpisu generalne direkcije državnih železnic interese obrnejo na potovalno pisarno »Putnik«, ki je edino merodajna za predlaganje poedinčnih prošelj.

g Vato smejo po novi odredbi ministrstva za socialno politiko in zdravstvo odslej prodajati le lekarnarje. Ta določba velja tudi za ostale obveze.

Šah

X. kolo šahovskega turnirja.

Lešnik je po dolgi in napeti igri premagal Sikoška. Šiška pa je dobil partijo proti Jonkeju. Izenačenje desetega kola je bil poraz Rajkovića, ki je igral s Pavlovićem.

Na vodstvu tabele sta Lešnik in Rabar, ki imata po 6 in pol točk, Šiška in Pavlović 6, Carev in Jonke 5 in pol, Rajković 5, Avirović 4 in pol, Sikošek, Müller, Martinić in Subarić 4 točke itd.

g V sedmem kolu angleškega prvenstva je prišlo do srečanja med obema favoritima, Golombeko min Alexandrom, za katerega smo že včeraj omenili, da je pravo odkritje turnirja. To je tudi dokazal, saj je v sijajni igri premagal Golombeka in s 5^{1/2} točkami prišel na čelo tabele. Sledijo mu Golombek s 5, sir Thomas in Wilner-Barry po 4^{1/2}, Sergeant 4 točke itd. Z včerajšnjo zmago je Alexander postal veliki favorit. V tretjem turnirju je stanje naslednje: Kitto, Seitz in Butcher po 5, Peters 4^{1/2}, naš mojster König 4 itd. König si je položaj še zelo popravil in mu še lahko uspe, ker igra v preostalih štirih kolih s slabšimi nasprotniki, da se bo preril na čelo tabele.

KRALJICA MARIJA ROMUNSKA:

Zgodba mojega življenja

Naša mati je znala mimo tega vse tako urediti, da trdote življenja nikoli niso segle do nas. To morda ni bila dobra šola za poznejši življenjski boj, toda hvaležna sem ji iz vsega srca, kajti način življenja, h kateremu nas je navrhnila, je omogočil v moji duši razrast in razcvet tistega smisla, ki ga nikoli ne more izruti noben udarec življenja, nobeno razočaranje in nobena bolečina.

Moja mati je bila deležna zelo stroge vzgoje. To da vendar ni zavrlo njenega duhovnega razvoja do izredne popolnosti, ki je odlikovala to nenavadno žensko. Njena duša je bila bogata. V zunanem izrazu se je kazalo to v njeni darežljivosti. Pomagala je rada malim in velikim, revnim in bogatim in nemalokdaj brez obličajno mero.

Mi, njeni otroci, ki nas je obdala z razkošjem, blaginjo in srečo, si nikakor nismo mogli zanišljati, da bi ona sama mogla biti kakorkoli nesrečna. Šele ko sem postala starejša, sem opazila, da se nikoli ni počutila popolnoma srečno, da nikoli ni bila sama s seboj popolnoma zadovoljna. Pretirana strogost njene vzgoje in zelo pomembni, dasi ne posebno zadovoljujoči vpliv pravoslavne cerkve sta zasejali v njeno obličajno pravo, da v rani mladosti notranja nasprotja, ki so jo tudi še odraslo vznemirjala in silila h kritiki ter samogradi.

Okolica je menila, da je ošabna, v resnici je pa bila ponižna in vsa polna morečih predsodkov, ker ni živela v soglasju z ideali, katere so ji njeni starši in vzgojitelji kot hčeri in učenki priporočali za vzor.

Ostala je z veliko pobožnostjo vdana svoji cerkvi in imela je v kakem kotu vsake hiše, v kateri je sta-

novala, svojo lastno pravoslavno kapelo. Neločljivo so ostali v njenem spremstvu in službi ruski duhovnik in dva cerkvena pevca.

Mi smo bili vzgojeni v duhu anglikanske cerkve. Zdi se mi, da ni mogla moja mati svoje zaskrbljenosti zaradi našega protestantizma nikoli premagati. Često nas je vodila s seboj v svojo kapelo, kjer nas je misterij tujega obreda navedal s strahom. Zavzeti smo strmeli v dragocene ikone, v krasno križno steno s tremi vrati pred oltarjem, vdihavali omamni vonj kadila ter vznemirjenih src prisluškovali globokim zvokom ruskih cerkvenih napevov. Ruščina je pač že sama po sebi jezik petja in Rusija znana domovina basov. Mistično vzdušje tistega malega svetišča je napravilo name trajen vtis. Nikoli nisem čutila potrebe prestopiti v vero svoje matere, toda kadar sem stala zraven nje in jo gledala kako je molila in se pobožno križala, sem čutila bolj kakor kjerkoli drugje bližino najsvetejšega. Pri teh božjih službah me je prevzemalo na težko opisljiv način od zavzete vernosti sijoče materino obličje. Da je molila k Bogu na drugačen način kakor mi, to jo je obdajalo v mojih mislih z nekim posebnim nimbom; zdelo se mi je celo odmaknjena in vzvišena nad vsakdanjostjo.

Njeno razmerje do naše vere je določala skrbna previdnost. Izmikala se je vsakemu pogovoru o veri, gotovo iz strahu, da bi mogla njena mnenja vplivati tudi na nas. Kakor se mi zdi, je pa bil temu vzrok vsaj deloma tudi strah, da lepota njenega kulta ne bi razumeli in verske vsebine njenega življenja ne bi pravilno cenili.

Mnogo pozneje sem bila postavljena sama pred enaka vprašanja, seveda v obrnjenem razmerju. Ostala sem zvesta svoji protestantovski cerkvi, vseh šest mojih otrok je pa bilo vzgojenih v okrilju oficialne pravoslavne cerkve, kateri je pripadala tudi moja mati. Moja mati je sprejela ta položaj z bolečo za-

skrbjenostjo. Bala se je, da ne bom mogla posvečati svojim otrokom in njihovi veri, katero je instinktivno višje cenila, dovolj razumevanja in spoštovanja.

Izgovarjam si pravico, da se smem k verskim vprašanjem, o katerih sem z globokim prizadevanjem ustvariti si lastne sklepe, čisto temeljito premišljevala, pozneje zopet povrniti. Pripominjam le še to, da sem s svojimi otroki — v nasprotju z nami in našo materjo — o vseh teh vprašanjih razpravljala popolnoma svobodno in odkritosrčno. Sicer pa so pogovori med starši in otroki dandanes sploh mnogo lažji kakor so bili v moji mladosti.

Že omenjena navada moje matere, strogo spoštovati razločke starosti, je ustvarjala nasledek, da se ji je zdelo vsako večje približanje k enemu izmed staršev pomanjkanje spoštovanja. Še dandanes čutim tiho obžalovanje ob misli, da se nisem mogla nikoli niti ko sem bila že štirideset let stara, v nobeni zadevi pogovoriti z njo popolnoma odkritosrčno in enakovredno. Često se mi je zdelo, da bi bilo nama obema dobro in koristno, ako bi se bili mogli pogovoriti vsaj o mislih in lastnih spoznanjih ter spominih na vse tisto, kar nama je prisodila različnost najinega življenja. Toda njeno obnašanje mi ni nikoli dovoljevalo nič drugega kakor kvečjemu kako vprašanje za svet, pa še to le v izjemnih nujnostih. V občevaranju z njo sem nosila vedno neko določeno masko, kakor jo je tudi ona, in je nikoli nisva odložili. Zato sve igrali druga nasproti drugi prečesto le komedijo. Tako ni n. pr. nikoli pokazala, da pozna stvari, o katerih je bila sicer prav dobro poučena in je tudi prav tako dobro vedela, da so meni znane. Nič na svetu naju ni moglo pripraviti do tega, da bi se bili otresli pretvarjanja.

(Dalej.)

Mal' položi dar domu na oltar!

Iz sodišča

Našim tatovom perejo grehe

Včeraj je mali kazenski senat izrekel še nekaj obsodb, zvečinoma radi manjših tatvin. Predpoldan na sodišču je bil skoraj prenapolnjen z dogodki, čeravno so bili grehi majhni in kazni za nje precej mile. Bilo je nekaj solz, kot stari grešnik se je postavil celo v pozor pred sodniki, in malo veselja za one, ki so jih spustili. Čudovito je to, če je grešnik obsojen, pa mora nazaj v kajho, gleda žalostno skozi visoka okna, če mu pa ka-

zen odloži, da sme priti na zimo ali kdaj v jetnišnico, pa je vesel. Prav za prav ni stvarno nobene razlike, ali vendar je za obtoženca nekaj velikega, če si lahko sam uredi kdaj bo šel sedet. V takem sedenju je potlej nekoliko svobode. — Danes bo mali kazenski senat še opral grehe nekolicim malim grešnikom, ki bi tudi radi vsi sedeli na zimo. Nazadnje pride na vrsto še kriva prisega in malverzacija s hranilno knjižico.

Zanimivosti

Štirje rumeni finančni mogočniki

Nekaj zanimivosti iz gospodarskega življenja Japonske

Na Japonskem je koncentracija kapitala zavzela tak obseg, da je to celo za ameriške pojme nekaj neverjetnega. Za presojo gospodarskih, socialnih in notranjepolitičnih razmer na Japonskem pa je potrebno, da si predočimo to dejstvo in vlogo japonskega velekapitala.

Privatno gospodarstvo — izvzemši poljedelstvo, mala trgovina in obrt, — je večinoma v rokah štirih mogočnih rodbinskih skupin. To so skupine Mitsui, Sumitomo, Mitsubishi in Yasada. Prvi dve rodbini sta že davno znani, dočim sta ostali dve stopili na plan šele v drugi polovici preteklega stoletja. Podjetja teh štirih velikih rodbinskih koncernov, ki razpolagajo s stotimilijonskimi kapitali, obsegajo vse panoge industrije. Te štiri skupine razpolagajo s 40% depozitov vseh japonskih bank, kontrolirajo 25% rezervnih fondov vseh japonskih zavarovalnih družb, 80% bombažnega uvoza, 40% tekstilnega izvoza, največji del trgovine s surovo svilo. One gospodujejo nad vsemi panogami industrije, o čem težke do lahke; 80% celokupnega kapitala japonske oboroževalne industrije, v kateri je investiranih 748 milijonov jenov, je last teh štirih skupin. In njihova kontrola se razteza na 60% v vseh japonskih delniških družbah vloženega kapitala.

Poleg teh starih finančnih magnatov z njihovimi manjšimi priveski so se razvile nove skupine, ki jih je konjunktura svetovne vojne in prvih povojnih let postavila na noge. Njihova združena finančna moč je sicer manjša nego ona rodbine Mitsui same, toda njihov vpliv je v zadnjih časih rapidno zrastel. Tu so na prvem mestu skupine Shinko, ki so zasidrane zlasti v vojni industriji. Najmočnejši izmed teh skupin je koncern Aikawa, ki je v letih gospodarske depresije 1930-31 pokupil akcije japonske težke industrije, ki so potem, po osvojitvi Mandžukua, dosegle rekordno višino. Aikawa kontrolira zdaj družbe s kapitalom 500 milij. jenov in s 95.000 delavci. Te družbe delujejo v rudništvu, v kovinski, električni in kemični industriji, v lesni industriji, v brodarstvu, ribarstvu ter v novem času tudi v avtomobilski in kolesarski industriji. Ta koncern pa stoji tudi v ožjih stikih z vojaškimi krogi — česar se o onih štirih velekoncernih ne more vedno trditi, — in zato je tudi dosegel, da je bilo njemu poverjeno izkoriščanje rudnikov in pokrenitev železne in jeklene industrije v Mandžukuu.

Dasi je, kakor rečeno, koncern Shinko po finančni moči veliko šibkejši od štirih »velikih«, ima vendar veliko veljavo, ker je v japonsko industrijo vnesel znane metode Evrope in Amerike in tako pospešil njeno modernizacijo. Odtod njegova vodilna vloga v amonijsko-sulfatski industriji, odtod tudi njegova velika udeležba na oboroževanju države. Investicije tega koncerna so vezane na vojno politiko v Aziji in vojaški poraz bi pomenil njegov polom, česar se o velikih štirih ne more kar tako reči.

A še en važen faktor moramo navesti v japonskem gospodarstvu: to je država sama s svojo udeležbo v industriji in finanči. Ta se razteza na celo vrsto velebank, industrijo železa in jekla, električne centrale, železnice v Mandžukuu in številne eksploatacijske družbe tam in na Kitajskem.

Trenutno delujejo ti in oni koncerni skupaj, toda najmanjši znak kakega po-

loma bi stara nasprotstva, ljubosumnosti, prepire med liberalističnimi in državno-kapitalističnimi stremljenji i. t. d. vnovič razvnel.

Japonsko gospodarstvo se s svojega stališča ničesar bolj ne boji kot vojne, ki bi se zavlekla v negotov čas in ki ne nudi prilike za uspešne investicije. Isto pa velja tudi glede na mir, ki bi oviral ekspanzijo novih industrij. p. p.

V ITALIJI JE ZGORELO LETALO S 15 POTNIKI.

Iz Rima in Milana javljajo, da se je zrušil na zemljo hidroplan „N. C. 94“ iz tovarne Macchi v Varese malo zatem, ko se je dvignil iz varoškega aerodroma. Letalo je krmari inž. Burey, prvi tovarniški pilot; v letalu se je vozil med potniki prefekt vareške pokrajine s svojo družino. Pri padcu z višine okoli 400 metrov so se smrtno ponesrečili vsi potniki. Katastrofa je na prebivalstvo v Milanu strahovito vplivala. Smrtno ponesrečeni inž. Mario Chiesa je bil od začetka fašističnega pokreta na enem izmed vodilnejših mest.

Kmalu po katastrofi so prišli gasilci iz Varese, ali našli so pod ruševinami hidroplana samo zgoljenela trupla vseh petnajstih ponesrečenec. Oblasti so uvedle preiskavo, da bi ugotovile vzrok nesreče.

KAKO SO REŠILI RIM MALARIJE.

Mesto, ki je stoletja dolgo bilo žarišče južneevropske kulture, je bilo mnogokrat izpostavljeno nevarnosti obolenja. Zlasti v 15., 16. in 17. stoletju so pustošile v mestu kuga, mrzlica in influenca. Zaradi bližnje pontijskih močvirij je bila mrzlica že v davni najstrašnejša bolezen v Rimu. V onih časih so smatrali vodo, močvirja in atmosferske prilike za povzročitelja te bolezni. Za to izhaja odtod tudi ime, ki je sestavljeno iz besed „male aria“, ker pomeni slab zrak.

Po zaslugi uvoza skorje kininoveca v Evropo, se je ohranila Campagna de Roma gotovega propada. Da ni Evropa pravočasno spoznala zdravilne moči praška iz skorje kininoveca, bi postala okolica Rima puščava.

Danes je večina Campagne de Roma gospodarsko uporabljiva, ker je plodna. Med ruševinami starih kulturnih mest je videti tovarne in cvetočo obrt.

ZLATI DEŽ V ASSISIJU.

Pri zidarskih delih v samostanu sv. Frančiška Asiškega je delavec prebijal steno nad portalom. Komaj je nekaj krat udaril, ga je naravnost zasužl zlat dež. Iz odprtine je padel zlat denar, ki je hipoma pokril vso podlago. Ugotovili so, da gre za kovance iz dobe Napoleona I., ki jih je zazidal bržkone kak menih, da bi jih skril pred francoskimi vojaki. Zdej se tam ljudje spominjajo starega pripovedovanja, da so zlatniki skriti v vsem temelju samostana. Začeli bodo s sistematičnim iskanjem zaklada, v katerem je bojda tudi nekaj svečnikov iz masivnega zlata.

LONDONSKI MUSLIMANI SEŽGALI KNJIGO H. G. WELSA

Muslimani v Londonu so Wellsovo »Kratko zgodovino sveta« ceremonijalno

sežgali, ker pravijo, da žali Koran. Najbolj jih je užalil tisti del knjige, ki trdi, da je imel Mohamed v svojih poznejših letih veliko število žen in da njegova morala ne odgovarja morali korana. Razen tega poudarja Wells v svojem delu, da je bil Mohamed zelo prepreden človek, da pa je bil poleg tega resnično religiozen. Ker je Mohamed trdil, da je koran zbirka zapovedi, ki mu jih je sporočil Bog, je Wells mišljenja, da se koran ne more smatrati niti v literaturi niti v filozofiji za delo, vredno nekega posebnega oboževanja.

Londonski muslimani so poleg svečane upeljitve knjige sklenili, da zahtevajo od oblasti, naj knjigo prepove prodajati, in da bodo šli vsi londonski muslimani v hišo gospoda Welsa in zahtevali od njega, naj se opraviči, ker je užalil Mohamedov koran.

× 40 milijonov plinskih mask je naročila angleška vlada za svoje civilno prebivalstvo. »Daily Express« je s temi maskami napravil poizkus in zdaj poroča o njihovi uspešnosti. Mask niso preizkusili s strupenimi plini, ki se uporabljajo v vojni, marveč z arsenikovo paro. Ker se pa poročanju omenjenega lista te civilne maske niso obnesle, so napravili pod istimi okoliščinami poizkus z angleškimi vojaškimi maskami, kakor tudi z nemško civilno masko. Oba poslednja tipa mask sta se izkazala kot povsem zanesljivo obrambno sredstvo proti bojnim plinom.

× Gobavci zločinci. V Tokiu je policija prijela zločinsko tolpo, obstoječo iz gobavcev, ki so se bavili z vlomi in ropi po hišah in na cestah. Gobavci so povsod strahovali ljudi s pretnjo: dajte denar, ali pa se vas dotaknemo in vas okužimo. Policija se je pri raciji na te zločince skrbno zavarovala proti nevarnosti okuženja; policisti so imeli gumaste rokavice in kroje, prepojene z desinfekcijsko kislino. Tudi pri razpravi na sodnji so sodniki, priče itd. imeli tako preparirane obleke. Gobavce so spravili v poseben, strogo izoliran zapor, da tam odsejajo svoje kazni.

× Golobe pismoše kot pomočnike pri reševanju ponesrečenih turistov je pričela uporabljati reševalna postaja v Gmundenu. Nedavno se je to sijajno obneslo, ko je več ekspedicij iskalo v gorovju nekega pogrešanega vojaka. Reševalci so imeli s seboj golobe. Ko so našli ponesrečenca v neki globeli še živga, so izpustili goloba, ki je hitro prinesel vest dol na reševalno postajo, da je mogla takoj odposlati potrebno pomoč.

× Razbojniki v Mehiki ubili 26 progovnih delavcev. Mehikanske oblasti so organizirale s pomočjo vojaštva gonjo proti razbojniški bandi, ki je ubila 26 progovnih delavcev v mičoakenski pokrajini.

× Tekma za zlatom. Na obali reke Bal v Oraniji v Južni Afriki so odkrili zlato žilo, ki se raz; ostira na površini 300 kvadratnih kilometrov. Ljudi v Oraniji je zajela taka mrzlica, da drvijo tja z letali, s konjskimi in volovskimi vpregami, ter po tisoče kilometrov peš. Okoli zlate žile koplje že toliko ljudi, da so morale oblasti zaježiti nove dotoke zlatokopov.

× Električni stoji za oživljanje po električnem toku usmrčenih ljudi je izdelal italijanski zdravnik dr. Leonardo Niko'i. Do sedaj je z njegovo pomočjo oživel precejšnje število živali, ki jih je po preje usmrtil s električnim tokom.

× Newyorški »vampir iz Cleavelanda« Ameriška policija je napela vse sile, da izsledí »vampirja iz Cleavelanda«, ki ga dolžijo, da je pobil v Cleavelandu 26 ljudi. Te dni so našli zadnje tri žrtve na nekem občinskem smetišču.

× Mladič od tigra in levinje. Zoološke-mu vrtu v Newyorku je daroval neznanec mladiča, ki sta mu oče tiger, mati pa levinja. Zverina, ki spada naspol Afriki, naspol Aziji, je podobna bolj tigru kakor levinji.

× Poln kamion vojakov se je prevrnil. Na belgijskih manevrih nedaleč od Luveugnea se je prevrnil poln kamion vojaštva. Sedem vojakov je težje ranjenih.

× Velika revija letal v Los Angelesu. V Los Angelesu bo sodelovalo pri veliki reviji letal preko 300 aparatov.

× Samega sebe ni mogel spoznati, ko je po 20 letih spregledal neki mož v Ameriki, ki je oslepel, ko mu je bilo 17 let. Ko so mu zdravniki sneli obveze z oči, je odrinil zdravnike od sebe in zdrvel k ogledalu. V njem je uzrl sivolasega moža z nagubano kožo. Bolnik nikakor ni mogel verjeti, da je to on, in razočaran je obrnil ogledalo hrbet.

× 21-letna mati šesterih otrok živi v San Franciscu. Prvič je postala mati v 14. letu svoje starosti. Vsi otroci živijo.

Radio

NEDELJA, 21. avgusta: 8. Kvarter mando-lin. — 9. Napovedi in poročila. — 9.15 Prenos cerkvene glasbe iz trnovske cerkve. — 9.45 Verski govor (g. prior Valerijan Učak). — 10. Prenos promenadnega koncerta iz Rogaške Slatine. — 11.30 Otroška ura (gdč. Manica Komanova). — 12. Iz širnega sveta (plošče). — 13. Napoveda. — 13.20 Opoldanski koncert Radijskega orkestra. — 17. Kmet, ura: Kako ohranimo zdravje ple-menski molzni živini (g. dr. Kocijan Leon). — 17.30 Koncert lahke glasbe. — 19. Napovedi in poročila. — 19.30 Nacionalna ura: Premo-g v Jugoslaviji (R. Despič). — 19.50 Pisan-drobiž (plošče). — 20.30 Prenos promenadnega koncerta iz Rogaške Slatine. — 22. Napovedi in poročila. — 22.15 Vesel koncert Radijskega orkestra. — PONEDELJEK, 22. avgusta: Godba na pihala (plošče). — 12.45 Poročila. — 13. Napovedi. — 13.20 Opoldanski koncert Radijskega orkestra. — 14. Napovedi. — 19. Napovedi in poročila. — 19.30 Nacionalna ura: Samostanske novele starih srbskih vladarjev. — 19.50 Zanimivosti. — 20. Veseli navepi (plošče). — 20.10 Narodopisni pomen božjih poti (g. Boris Orel). — 20.30 Violinski koncert. — 21.20 Za veselje in zabavo. — 22. Napovedi in poročila. — 22.15 Vsakemu nekaj (igra Radijski orkester).

Nedelja, 21. t. m. Beograd, 19.30: Narodna ura. 20 Srbski večer. 22 Poročila in koncert. — Praga, 19.20 Orkestrski koncert. 20.50 Lahka glasba. 22.25 Nočni koncert.

Ponedeljek 22. t. m. Beograd, 19.30 Narodna ura. 20 Orkestrski koncert. 22.15 Pevski večer. — Praga, 20.35 Dvočakov večer. 22.20 Poročila in koncert.

Mali oglasi

Razno

JEDILNE IN SPALNE SOBE

sperane, poltirané, pleskane ter kuhinjske, najmodernejshe opreme po najnižjih cenah. Mizarstvo in zaloga pohištva Kompara, Aleksandrova 48

JOS. TICHY IN DRUG

Konces. elektrotehnično podjetje. Maribor. Slovenska ul. 16, tel. 27-56. Izpeljuje elektroinstalacije stanovanjskih hiš, vil, gospodarskih objektov, zaloga motorjev, estencev, svetilk, elektroinstalacijskega blaga po konkurenčnih cenah

POHIŠTVO

astnega izdelka dobavlja po skrajno zmernih cenah Zaloga pohištva združenih mizarjev. Vetrinjska ulica 22 nasproti tvrde V. Weigl. 9-1

TRGOVSKA ŠOLA KOVAČ,

Maribor, Gosposka 46. Prospekt zastoj. 4207

MIZARSKA STAVBENA DELA

Izvršuje najceneje mizarstvo Belak, Maribor, Miklošičeva ul. 2. 4700

NOVO! NOVO!

Sprejemem v izdelavo in popravilo raznovrstne tehtnice in uteži. Izdelava precizna, cene zmernel. Makso Kert, Aleksandrova 19. 70

2500 DIN potrebujete, da zaslužite 1000 din mesečno. Pišite na »Anos«, Maribor, Orožnova. 91

MARTIN SAFRAN

Izvršuje vsa soboslikarska, črkoslikarska ter pleskarska dela solidno in poceni, najnovejši vzorci na zalogi. 146

Krekova 16.

DVOKOLESA

motorji šivalni stroji, novi modeli otroških in igračnih vozilcev ter triciklov, pneumatika v največji izbiri in po najnižjih solidnih cenah pri »Tribuna« F. Batjel, podružnica, Maribor, Aleksandrova c. 26. 291

VRTNI KONCERT

v nedeljo, dne 21. avgusta v gostilni ŠABEDER na Teznu. Kdor polaga važnost na okušen prigrizek in dobro kapljico, bo prišel v nedeljo popoldne na vrt gostilne Šabeder k otvoritveni slavnosti. — Se priporoča Šabeder, 365

ZAGOVINO — DRVA

dobavi poceni Vračko — Limbuš. 359

Gostilno KEKEC JOZEFA je PREVZELA KEKEC ANICA, hčerka.

in nudi cenjenim gostom dobro vino in jedila po najnižjih cenah. 394

6 MES. STAREGA FANTKA damo na hrano. Naslov pušiti v upravi. 398

17. — 25. septembra 1938

Lepo podeželsko glavno mesto Stajerske vabi na veliko gospodarsko razstavo, ki obsega poljedelstvo, industrijo, obrt in trgovino. Posebne razstave malih živali, rib in vrtnarstva. Razširjen zabavni park z mnogovrstnimi zabavami. Neposredna zveza z brzoletniki: Beograd-Zagreb-Maribor-Graz, Ljubljana-Maribor-Graz. Informacije daje »Putnik« v Beogradu, Zagrebu, Ljubljani, Mariboru in vseh drugih podružnicah.

GOSTILNO S KOPALIŠČEM
ugodno oddam. — Vprašati: Studenci, občinski urad. 406

Če hočete RES DOBRO VINO PITI,
morate v **PREŠERNOVO KLET PRITI.**
Trafenik v Gosposki ulici. 419

ZAHVALA
narodnim društvom in občinam za podporo z naročili kot malim obrtnikom. Se priporoča Jadogič in Sajko, tapetništvo, mizarstvo, parno pranje, posteljno perje. Vojnašiški trg. 422

POSTELJINO PERJE
od Din 8.— za kg naprej, čeliano kemično čiščeno, tudi pol in pravi puh najceneje pri »Luna«, samo Glavni trg št. 24. 425

Kdor mi preskrbi kakršnokoli službo lažjega značaja — v lepem ali tovarni dobi **LEPO DENARNO NAGRADO**
Ponudbe je poslati pod »Nagrada« na upravo lista. 441

BIVŠA JAVNA KUHINJA
zopet odprta. Abonenti se sprejemajo! — Se priporoča Marija Drčar. 453

Posest

KUPIM HIŠICO
iz 2 sob in kuhinje, z vrtom, v Mariboru ali bližnji okolici. Plačam do 20.000 Din. Ponudbe na Masnak Kristino, Zagreb, kolodvor Sava. 271

Prodajam radi boleznj za polovično ceno **HIŠO**
na prometnem kraju, v kateri se nahaja trgovina, stara preko 50 let, Varaždin, Andjelovič. 364

NOVA HIŠA
z velikim vrtom na prodaj. Cena 18.000 Din. Vprašati: Potočnik, Strma ul. 11. 385

NOVOZGRADBA s trgovino, stanovanjem, vrtom. 25.000; **STRISTANOVANJSKA** novo-vozgradba z vrtom in delavnico. 48.000. Novozgradba z **GOSTILNO** in stanovanjem. 78.000. Dobičkanosno vinogradno **POSESTVO**, 32 orajlov, 120.000. Posredovalnica »RAPID«, Maribor. Gosposka ul. 28. 417

ŠIVALNI STROJ in KOLO
kupim. Marijina 24 — krojaštvo. 421

KOPALNO BANO,
dobro ohranjeno, kupim. — Toplak, Tattenbachova 5. 421

KUPIM ŠPORTNI VOZIČEK
Ponudbe na upravo lista pod »Športnik«. 423

JABOLKA
kupujem vseh vrst. — Seme Joško. Studenci. 440

Šobo odda

LEPO OPREMLJENO SOBO
oddam gospodu. Naslov v upravi. 358

DVEMA DIJAKINJAMA
oddam solnčno zračno sobo z oskrbo pri boljši familiji. Kopalnica, klavir, veranda, vrt na razpolago. — Dopise na upravo lista pod »Bližina šol«. 378

SOBO s ŠTEDILNIKOM
oddam. Studenci, Ciril-Metodova 17. 391

Opremljeno **SONČNO SOBO**
s posebnim vhodom oddam s 1. septembrom. — Naslov v upravi. 409

Malo podstrešno **SOBICO**
oddam za 80 Din. Stražunska 20, Pobrežje. 412

Lepo opremljeno **SOBO**
s posebnim vhodom oddam takoj ali s 1. septembrom 1 ali 2 gospodoma s hrano ali brez. — Mlinska 21-I. 416

Oddam **OPREMLJENO SOBO**
dvema gospodičinama ali gospodom. Trgovina Legat. Meljska c. 57. 426

LEPO PRAZNO SOBO
oddam takoj. Vprašati Mersarska ul. 5. 431

OPREMLJENO SOBO
oddam. Magdalenska ul. 46. 432

LEPO, SONČNO SOBO
oddam 2 gospodičinama ali gospodom. Gosposka 37. 433

Oddam prazno ali opremljeno **SOBO**
2 osebama. Naslov v upravi lista. 442

SOBO
prazno, ulično, pritlično oddam. Frizer, Mlinka 8. 444

Oddam kompletno **OPREMLJENO SOBO**
dvema boljšima gospodičinama ali gospodom. s posebnim vhodom, sončno, suho. Gregorčičeva ul. 8-II, nad levo. 450

Stanovanje

STANOVANJA
eno in dvosobna oddam. — Smetanova ul. 54, gostilna. 344

V prvem nadstropju oddam **SOBO in KUHINJO**, samo eni ali dvema osebama. Glavni trg 3. 368

VELESTANOVANJE, praktični, veliki in svetli prostori, več manjših, strogo ločenih sob, kopalnica, solnčna terasa, avto-garaža, sobe za služkinje in z vsemi pritliklami, imenitna centralna in mirna lega, izvrstno pripravno za zdravnike (ginekologe) ali veliko zasebno penzijo, s 1. septembrom oddam v najem po zelo ugodnih pogojih. Naslov v upravi. 369

Sprejem **DIJAKA**
višjih razredov v popolno oskrbo in lepo, sončno sobo. Naslov v upravi. 371

DVOSOBNO STANOVANJE
oddam v novi hiši za Din 350. Pobrežje, Ipavčeva 24. 381

SOBO in KUHINJO
oddam. Tezno, Ptuijska cesta 44. 382

STANOVANJE
štirisobno, komfortno, lepo na novo preurejeno, takoj ali s 1. oktobrom oddam. Vprašati: Glavni trg 22-I, levo. 386

GOSPODA
sprejem na stanovanje. — Koroška cesta 41. 387

Oddam **SOBO in KUHINJO**.
Gozdna ulica 14, Studenci. 399

SPREJMEM 1—2 GOSPODA
na stanovanje. Korošče ul. 8, vrata 2. 403

GOSPODA SPREJMEM
na stanovanje. Vojašniška ul. 12. 404

GOSPODA ali DIJAKA
vzamem v vso oskrbo. Slovenska 28, levo. — Fritz. 420

SOLIDNO GOSPODIČNO
sprejem takoj ali 1. sept. kot sestanovanko na stanovanje. Židovska 12-I. 424

STANOVANJE S KUHINJO
oddam. Vprašati pekarna Mulec, Studenci, Radvanjska c. 429

GOSPODA
sprejem na stanovanje. Vrbanova 6-I. 435

STANOVANJE
2 sobi in kopalnico pri postaji Tezno oddam, Vprašati Maribor, Miklošičeva 6, mizarstvo. 436

ENOSOBNO STANOVANJE
s kabinetom oddam s 1. oktobrom. Radvanjska 20. 437

s **SOBO in KUHINJO**
odam za din 160. Pobrežje, Nasipna 27. 445

DVA GOSPODA
vzamem na stanovanje in hrano. Vprašati Šramel, Tržaška 1, bufet. 452

V najem

DAM V NAJEM
čez 30 let staro pekarno z ugodnimi pogoji, z vsemi potrebnimi prostori in inventarjem. Varaždin, Andjelovič. 363

Stanovanje išče

Iščem lepo **DVOSOBNO STANOVANJE**
s kopalnico. Ponudbe na upravo pod »Center«. 397

ZAKONCA BREZ OTROK
iščeta s 1. oktobrom 1—2 sobno stanovanje v bližini gl. kolodvorja. Naslov pustiti v upravi. 415

ZAKONCA BREZ OTROK
iščeta enosobno stanovanje v mestu. Dopise na upravo pod »Državni uslužbenec«. 449

Službo dobi

Poštenega **OFERJA**
s štirimi delovnimi močmi, veččega vinogradniškega dela sprejem s 1. novembrom. — Zenkovič, Pivola št. 6. 362

Sprejem **KROJAŠKEGA VAJENCA**
s primerno šolsko izobrazbo. Sluga in Kette — Maribor — Miklošičeva ul. 2. 374

UČENKO
s primerno šolsko izobrazbo takoj sprejem. — Naslov v upravi. 380

PRODAJALCO IN ŠIVILJE
sprejme SEMKO, krznar, Gosposka 37. 384

SAMOSTOJNO KUHARICO
za vse sprejem. Predstaviti se od 10.—11. ure v pisarni Cankarjeva ul. 26. 392

UČENCA(ko)
sprejem. Foto-atelje Japelj — Gosposka 28. 396

DRUŽABNICO, gospodinj 30 do 40 let stara z nekaj gotovine in pohištva, snažno in energično, ki ima veselje do obrti in občejanja s strankami, sprejem. Ponudbe osebno ali pismeno na pekarno Franjo Čeh, Sv. Lovrenc 84 na Pohorju. 411

GOSPODINJA
stara do 38. let, se išče za večje vinogradno posestvo. Dopise je poslati na upravo »Večernika« pod »Dobra gospodinja«. 430

UČENCA
sprejme Friderik Dvoršak, krojač, Koroška c. 49. 434

GOSPODIČNO
k malim otrokom, natančno in pošteno, iščem za dopoldne Turnerjeva 32-I. 443

VEČ TAPETNIŠKIH POMOČNIKOV
sprejme takoj »Obnova«, Jurčičeva ul. 6. 446

»Ford« zastopstvo v Zagrebu išče prvovrstnega **AVTOMEHANIKA**
in samostojnega avto-elektricarja. Pismene ponudbe na »Ford«-ovo zastopstvo, Zagreb, Martičeva ul. 13. 454

Kolesa vseh znamk
na obroke Din 25.— tedensko **Magdalenc, Rače**

Fotografa, (Injo)

spretnega v kopiranju amaterskih posnetkov, iščem za stalno. — Nastop takoj. — Foto-kemikalije etc. **Ivan Pečar, Maribor, Gosposka ulica 11.**

Kurivo v vsaki količini
kakor kvalitetni trboveljski premog ter angleški koks vseh vrst za specialiste, kovače in centralno kurjavo audi **trgovina S. Tičar**
Jezdarska 19 Telefon 27-15 Aleksandrova 23

drobnozrnatimi filmi
lahko slikate kar hočete!
Razvijamo, kopiramo in povečamo! Solidno in poceni! **Fototrgovina Ivan Pečar, Gosposka 11**

Ustanovljeno 1907. leta

BANKA I ŠTEDION CA
D. D.
KRAPINSKE TOPLICE
PODRUŽNICA V ZAGREBU
MARTIČEVA ULICA 21

Sprejema vpiše na obročne tedenske prihranke po zelo ugodnem obrestovanju v zvezi z BREZPLAČNIM ZAVAROVANJEM

DAJE POSOJILA
državnim, samoupravnim uradnikom in uslužbencem, oficirjem, pod-officirjem, upokojencem, zasebnikom itd. Za vsa pojavnila se obrnite na zastopnika: Arnuš Ožbale, Maribor, Kettejeva 4/I, ali direktno na zavod

HRANILNICA DRAVSKE BANOVINE MARIBOR

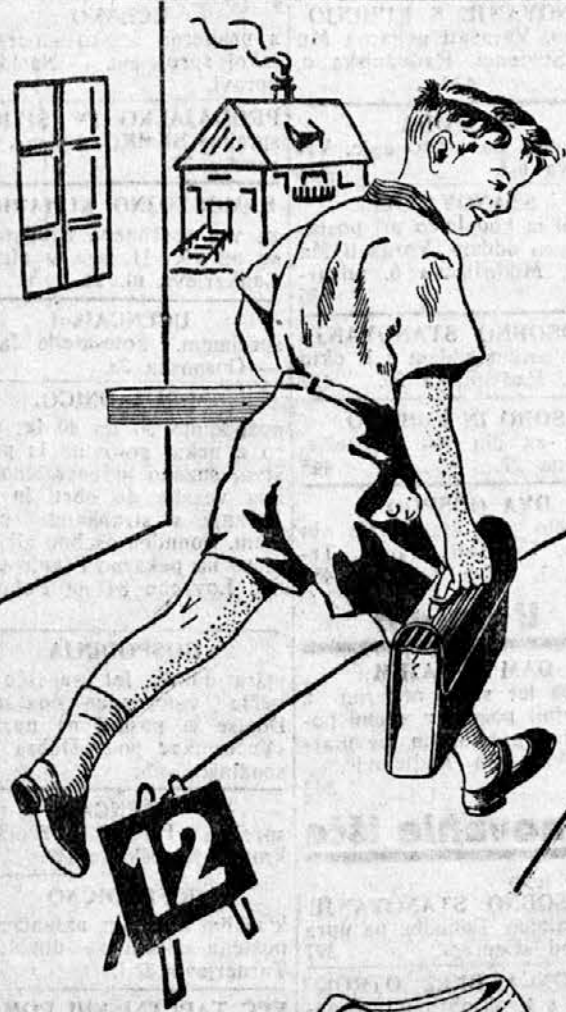
Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo — Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoča posla točno in kulantno

Sprejema vloge in knjižice na tekoči račun po najugodnejšem obrestovanju

Centrala: MARIBOR v lastni novi palači na oglu Gosposke - Slovenske ulice

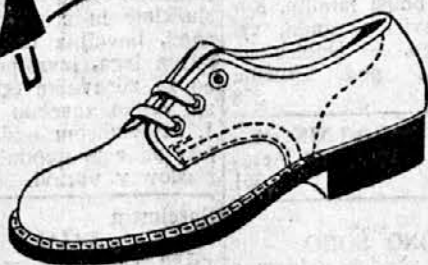
Podružnica: CELJE nasproti pošte, pri južnoštajarski hranilnici

Veselo v šolo v novih čevljih Bata

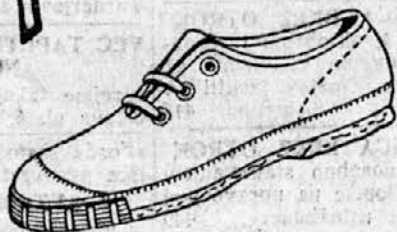
12

39

3222—48809

Čevlji iz močnega usnja z neraztrgljivim gumijastim podplatom. Najpripravniji živahnim otrokom za šolo in igranje.

45300—2204

za lepe dneve najcenejši in najprimernejši otroški platneni čevlji z gumijastim podplatom. Št. 27—34 Din 15.—, št. 35—42 Din 19.—, št. 43—46 Din 25.—

12

45401—8801

Otroški čevlji iz platna z elastičnim podplatom in zaponko preko narta. Vel. 23—26 Din 12.—, vel. 27—34 Din 15.—.

19

48322—646

Otroški čevlji iz gume, praktični za šolake otroke, za vežbo v šoli, kakor tudi izven šole. Podloženi so s toplo flanelo.

25

2403—61000

Najlažji, najtrpežnejši in najpripravniji čevlji za telovadbo in sport. Vel. 35—42 Din 29.—.

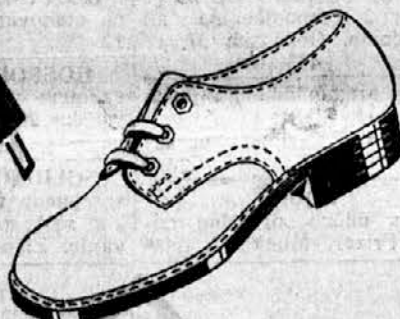
39

3762—68801

Visoki čevlji iz močnega kravjega usnja, z neraztrgljivim in nepremočljivim gumijastim podplatom. So zelo potrebni šolskim otrokom za dež, blato in sneg. Od 31—34 Din 39.—, od 35—38 Din 49.—.

59

6922—44600

Okusni in močni otroški čevlji. Izdelani iz močnega boksa z usnjenim podplatom in peto, št. 35—38 Din 79.—.

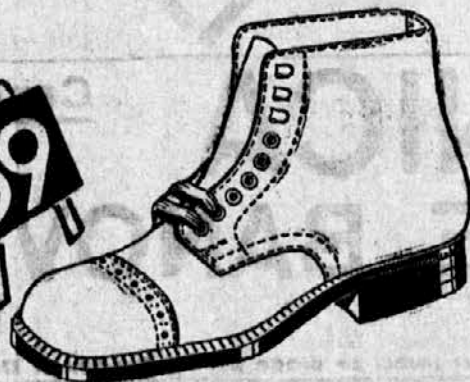
79

1934—44652

Fin otroški čevlji, izdelani iz finega rjavega usnja z usnjenim podplatom in peto.

59

6962—44622

Odporni in močni, ali vseeno lahki visoki čevlji za fante iz rjavega boksa, z močnim usnjenim podplatom. Vel. 31—34 Din 59.—, 35—38 Din 79.—.

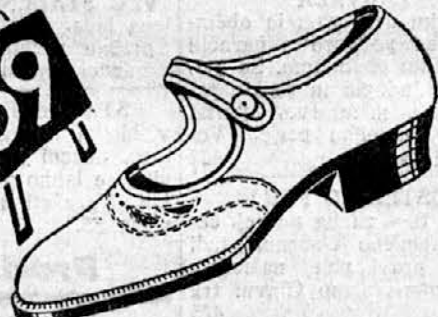
59

4464 6727

Dekliški čevlji iz črnega diftina, okrašeni z lakom preko narta.

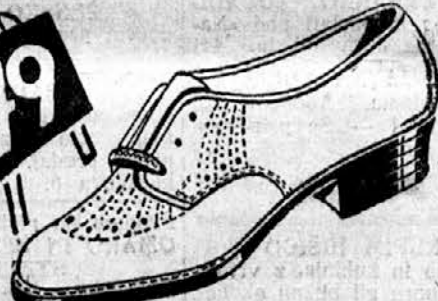
59

4624—64624

Dekliški čevlji iz močne kože z zaponko in usnjenim podplatom. Najpripravniji za štrpale.

79

4624—44648

Fin dekliski čevlji na vezavo, pristojajo h kostumu. So posebno pripravljeni za sprehod in daljšo hojo, ker so udobni in imajo nizko peto.

8

SPORT

8.— 9.— 10.— 12.— priljubljene nogavice, otroci jih ljubijo, ker so praktične, a mame, ker ni potreba krpati raztrgane kolena, imajo elastično podvezo, ki dobro drži in ne stiska noge.

DERAN

4.— 5.— 6.— 7.— močne, bombaževinate, patentne nogavice. Popolnoma izdelane stanejo: 7.— 9.— 10.— in 12.— Din.

4

